

Tingbok for Ringerike

Bok 41

1696

Transkribert av Thorleif Solberg

Gitt i gave til Ringerike slektshistorielag 2010 av
Thorleif Solberg

Søkbar bok

Boken er søkbar

Æ – Ø og Å kan være problematisk ved søk.

Noen ganger kan følgende bokstaver benyttes i stedet

Bruk E i stedet for Æ

Bruk O i stedet for Ø

Bruk A i stedet for Å

Det er register bak i boken.

Tingbok 41, 1696 for Ringerike, er transkribert etter samme intensjoner som de tidligere tingbøker jeg har arbeidet med, i den hensikt å oppspore aner som kanskje ikke er nevnt i andre kilder. De fleste sakene er gjengitt ord for ord, men i noen få saker, som ikke har slektshistorisk betydning, har jeg bare gitt et sammendrag av innholdet.

Jeg har tillatt meg å "fornorske" skrivemåten av enkelte ord, særlig gardsnavn, som for ukjente kan være vanskelige å identifisere i tingboka. Dette er et amatørarbeid, som jeg er oppmerksom på, ikke holder strengt vitenskapelige mål. Men innholdet skulle være lett å kontrollere, da sidetallet i tingboka er notert i margin på manuskriptet.

Vågård 6.november 1996.

Thorleif Solberg

Thorleif Solberg.

Saketing på Trøgstad i Norderhov 24.febr.1696.

s.7 b. Den 24.febr.1696 holdtes alminnelig saketing på Trøgstad tingstue i Norderhov. Lagrette: Halvor Bråk, Engebret Veisten, Nils Bjørnstad, Anders Grønvold, Mikkel Veksal, Gudbrand Ultvet, Alf Gjørud og Nils Hverven.
Hosværende bygdelenismannen Peder Rasmussen Rå.

Den hederlige mann Hr.Jonas Ramus lot tinglese sitt skjøte av Sr.Jacob Lut på to fjeringer med bygsel i Askesrud, dat.Helgeland den 26.nov.1695.

Nok ble tinglest Rasmus Andersen Veistens pantebrev til Jens Tygesen på den plass nedre Jonsrud, skylder 1 skinn, med des kvernefoss og støe til brukelig pant, for des derpå utlagte og forstrakte pantepenge, tyve riksdaler, dat.23.nov.1695. Rasmus Veisten var selv tilstede på tinget.

Gudbrand Kolbjørnsen lot tinglyse sitt skjøte av Edell Christine Wedelmand på den gård Andinsrud, skyldende 1 lispund tunge, dat. Haufnia den 23.nov.1695.

Truls Eriksen Sleviken lot tinglyse sitt skjøte av monsr. Gregers Mortensen Sand på den gård Pukerud med underliggende Fuglerud, skylder 4 skinn med bygsel, dat.16.nov.1695.

s.8 a. Abraham Richardsen lot tinglyse sitt skjøte av Sr. Peder Paulsen, byfogd på Bragernes, på den gård nordre Aslaksrud, skyldende en tønne hartkorn, dat.11.des.1695.

Rasmus Veisten på egen og hans søskens og medarvingers vegne, lot "laubiude" deres odelsrett til en gård kalles Hannestad, skyldende to skippund med bygsel, og beliggende i Viksfjerding i Totens prestegjeld, om noen kjenner seg dertil odelsbåren, og seg av dem vil tilhandle, ellers de forårsakes at avhende deres odelsrett og tilstand deruti for hvem der for mest vil gi og betale, hvortil ingen seg anmeldet.

Veledle og velbr. Hr.assistensråd Hanniball Stochflet uti egen person inngav en varselseddel dat.1.hujus, hvoruti han hitstevnet Hr.assessor Anders Simensen for efterstående grunnleie av de tvende sal. Jens Pedersens forrige sager på Kvernesunds ødegårds grunn siden anno 1684.

På assessor Anders Simensens vegne møtte hans tjener Anders Olsen med hans skriftlige innlegg, dat.22.hujus.

Flere brev legges fram.

Citantens værfader var assessor Lars Christensen.

Saken ble utsatt til 16.mars.

s.9 a. Saken mellom monsr.Jørgen Schnell og monsr.Jørgen Larsen ble igjen utsatt til 30.mars.

Monsr. Jørgen Larsen lot tinglyse

1. en kontrakt med Knut Guttormsen om tømmerhandling, dat. 29. april 1690.
2. nok Hans Hansen Ribers revers om 1/2 riksdaler årlig grunnleie av Anne, sal. Nils Rasmussens hus ved Hønnefoss, dat. 20. jan. 1676.
3. nok Johannes Tommesen og hans hustru Anne Hansdatters avregning og foreskrivelse over deres huse, dat. 28. mars 1694.
4. nok Sr. Eggert Stochflets bevilgning om fri bordslepning igjennom hans renne ved Sørgefoss, dat. 10. mars 1693.
5. Ole Haraldsens overdragelsesbrev på fire lispund i Lundstad til Jacob Lut, dat. 27. okt. 1677. Item der påtegnede Marte Lundstads odelsrett til ett lispund i Lundstad til Jacob Lut overdraget, dat. 19. 9br. 1677. Nok der påtegnede Jacob Luts overdragelse til Jørgen Larsen, dat. 27. juli 1679.
6. Nok lot Jørgen Larsen tinglyse Jesper Gregersens overdragelse til ham på 4 1/2 lispund 1 1/2 setting og 1/3 setting uti Lundstad med bygsel, dat. 14. des. 1677.
- s. 9 b. 7. Likeså Jesper Gregersens avståelse til ham på ett lispund i Lundstad, dat. 4. jan. 1679.

Saketing på Trøgstad tingstue 25. febr. 1696.

Samme lagrettesmenn som igår.

Knut Nubsen Kittelsvik ved sin fullmektige Ole Guttormsen Lektnes, etter inngiven skriftlig fullmakt dat. 14. hujus, produserte en varselseddel da. 10. des. 1695, hvorved han hitstevnet Johannes Strande til å avvike gården Strande, som hans fader Nub Kittelsviken for ham avstått, og han selv trenger til å bruke og besitte.

Item deruti stevnet Nils Viker og Hans Tossevik som overværende vitner, da han fader samme gård Strande til ham overlot, deres sannhet derom at være gestendig, såvel hans fader Nub Kittelsviken.

Dernest fremla han et skjøte av Hans Johansen og hans søsken og medarvinger, hvoruti de til Nub Kittelsvik selger og avhender den gård Strande, skyldende ett skippund, dat. 19. 9br. 1694.

Nok fremla han et pantebrev av Ole Evindsen og hans hustru Karen Torkelsdatter til Hans Hansen Arctander utstedt på 199 rdl 1 ort 20 sk., hvorfor til vederpant satt den gård Strande, skyldende ett skippund, dat. 16. mars 1665, med påskrift av Samuel Hansen Arctander den 5. des. 1694, at fornevnte pantepenge hannem til fylligste betalt.

Nok fremla han Nub Knutsens beskikkelse til Hans Johansen og Torkel Johansen, dat. 11. des. 1695 med påfulgte svar.

Den innstevnte Johannes Strande møtte selv i rette, og inngav en bevilgningsseddel av Ingeborg, sal. Hans Hansens, til å bruke den halve part i Strande, dat. 11. juli 1677.

Dernest fremla han sin suppl. til velb. Hr. amtmann Povel Glud med fulgte resolution, dat. 3. okt. 1695.

Deretter fremstilte Ole Lektnes de to innstevnte vitner, Nils Viker og Hans Tossevik, hvilke etter avlagt ed provet at de nestleden høst den 19. aug., da var Nub Kittelsviken og hans sønn Knut Nubsen hos dem på Tossevik, og skjøt dem til vitner på deres

forlikning, som skjedde således, at Nub Kittelsviken gav fornevnte sin eldste sønn Knut Nubsen, sin arvelut uti fornevnte Strande, den halve del, nemlig et halvt pund til eiendom og brukelighet.

Her fremstilte seg også Nub Kittelsviken og vedsto at han har avhendt samme halve part uti Strande til sin eldste sønn. Derefter bekreftet fornevnte Ole Lektnes, på Knut Nubsens vegne, såvel som Ole Siverson Solum, item Nub Kittelsviken med deres ed, at fornevnte Knut Nubsen, som sitter i huse hos sin fader med kvinne og barn, at han ikke har noen annen gård eller jordbruk, og trenger til selv å bruke og besitte fornevnte sin halve part uti Strande, og akter den selv å bruke og besitte.

s.10 a. Johannes Strande etter tilspørgelse benektet ikke, at han jo før jul er sagt fra gården, men forment at han den fremdeles burde nyte og besitte etter hans bygselseddel. Saken oppsatt til 16.mars førstkommende.

Ole Guttormsen Lektnes etter inngiven varselseddel dat.den 16.des.1695, i rette fordret Ole Ringerud for at han ei i minnelighet vil fraflytte og røddiggjøre den gård Ringerud, som Ole Guttormsen har kjøpt og selv trenger å bruke og besitte. Han fremstilte tvende stevnevitner, nemlig Nub Kittelsviken og Karl Rustø, hvilke ved avlagt ed tilsto at de har lovlig stevnet Ole Ringerud.

Den innstevnte Ole Ringerud møtte ikke.

Og ble så av citanten Ole Lektnes fremlagt hans skjøte og adkomst av Erik Andersen Veikåker på fornevnte Ringerud, dat.29.okt.1695.

Deretter beviste Ole Lektnes med tvende prov, nemlig Nub Kittelsvik og Karl Rustø, som tilsto at de nestleden før jul på Ole Guttormsens vegne, avsa Ole Ringerud fra gården Ringerud, og tilbød ham halvtredje riksdaler for hans bygsel.

Deretter bekreftet citanten Ole Guttormsen ved sin avlagte ed etter loven, at han er boslidsmann og husvill, og vil selv bebo og besitte samme gård Ringerud.

Saken ble oppsatt til 16.mars.

Saketing på Gomnes tingstue i Hole 26.febr.1696.

Lagrettesmenn: Jørgen Fjeld, Rasmus Gomnes, Ole Olsen Stadum, Gunder Rud, Anders Ullern, Johan Fjeld, Nils Lårviken, Lars Lia. Hosværende bygdensmannen Tosten Svarstad.

Engebret Engebretsen Børgen lot tinglese sin bygselseddel av stiftsskriveren Sr.Rasmus Broholm, på et halvt pund i Børgen, som hans vermor for ham opplatt, dat.25.jan.1696.

Nok tinglyste Hans Siverson Arneberg på Eiker hans utgivne skjøte til Anders Hansen på tre lispund odelsgoods i Vik her i Hole prestegjeld, dat.8.febr.1696.

Monsr.Samuel Hansen Arctander etter irettelagte varselseddel dat.19.okt.1695, som fra seneste ting 16.nov.1695 hit til forfløtt, i rette fordret Sr.Jacob Lut for 50 rdl med des påløpende rente og omkostning, og la frem den av Jacob Lut til

hans moder, Ingeborg Hansdatter derpå utstedte revers og forpliktelse, dat.16.febr.1688.

S.10 b. På Jacob Luts vegne møtte hans fullmektige tjener Christen Christensen, og formente at Samuel Hansen burde fremlegge fullmakt eller transport fra sin mor til denne søkning. Da Jacob Luts utstedte forplikt er utstedt til Samuel Hansens mor, og ei til ham, og han ingen fullmakt til des søkning produserer, så kunne ei etter dette stevнемål noe endelig kjennes.

Torkel Olsen Skjærdalen etter inngiven varselseddel dat.11.hujus, i rette fordret Peder Hamnor formedelst han ei i minnelighet vil avvike hans gård Hamnor, som eieren Torkel Olsen selv behøver at bruke og besitte.

Den innstevnte Peder Rolvsen Hamnor møtte selv i retten og inngav sitt skriftlige innlegg, dat.idag. Item fremla han sin bygselseddel av Jacob Lut på bemelte Hamnor, dat.30.mars 1675. Deretter avla Torkel Olsen sin bogered at han er selv nødtrengt til å bruke og besitte fornevnte sin gård Hamnor, og søker den selv til bruks og besittelse, og ei til noen annen.

Ble så av Torkel Olsen på tingbordet opptalt femten riksdaler som han tilbød Peder Hamnor for sin bygsel, ettersom samme gård Hamnor er skyldende 1 1/2 skippund, hvilke Peder Hamnor ei ville annamme, og sa seg ei dermed kunne være fornøyd. Hvorfor Torkel Olsen dem igjen til seg annammet.

Saken oppsatt til 2.april.

Anders Jørgensen Tandberg på lieutenant monsr.Anders Brons vegne etter muntlig stevнемål fordret dom over Anders Tommesen Rud for 8 rdl, som han den 7.juli 1690 er dømt til ham å betale.

På den innstevnte Anders Rud vegne møtte hans sønn Isak Andersen S.11 a. Vik til saken at svare, og inngav sin faders skriftlige innlegg, dat.25.hujus, hvorved han foregiver at lieutenant Bron ved arbeid og annet skulle ha bekommet endel av ham, men ei foreskriver på hva tid det skjedde.

Fullmektigen Anders Jørgensen protesterte mot slike løse påstander. og begjærte dom.

Anders Rud ble tilfunden å betale de åtte rdl etter dommen med to rdl i omkostning og dompenge, dog uten noen rente, og det innen 15 dager.

Ermelte Anders Jørgensen på lieutenant monsr.Brons vegne, etter muntlig varsel i rette fordret Cornelius Glassmester for seks rdl som han var ham skyldig, for et skippund han for noen år siden av ham bekommet.

Cornelius Glassmester møtte selv i rette, og ei benektet å ha fått samme skpd, men sa at han derpå har betalt en tønne malt for 2 rdl. Resten, de 4 rdl er Cornelius tilfunden å betale innen 15 dager med en rdl i omkostning.

Oppsettelsesting på Trøgstad tingstue 16.mars 1696.

Lagrettesmenn: Engebret Veisten, Nils Hverven, Halvor Bråk, Gudbrand Ultvet, Nils Bjørnstad, Mikkel Veksal, Anders Grønvold og Alf Gjørud.

Hvorda veledle og velbr.Hr. Assistensråd og lagmann Hannibal Stochflet fordret dom uti den fra seneste saketing 24.febr. oppsatte sak imellom ham og veledle og velbr.Hr. assessor Anders Simensen, angående den resterende grunnleie av Hr. assessor Simensens brukende to sager på Kvernesunds grunn.
S.11 b. På vederparten Hr.assessor Simensens vegne møtte ei noen tilstede.

Den etterstående grunnleie fra mars 1684 av de to sagene var årlig 20 rdl med renter. Sal.Jens Pedersen hadde tidligere eid sagene. Assessor Anders Simensen hadde hevdet at han ikke visste at Stochflet var grunnherre, og at han hadde bekommet samme sager til brukelig pant av hr.assessor Lars Christensen in anno 1690.
S.12 a. Retten henviste til det bevillingsbrev av 13.juni 1654 som sal.Hans Eggertsen hadde gitt til sal.Jens Pedersen på omrørte saggrunn med leie 20 rdl årlig.
Dom: Hr.assistensråd Stochflet tilkommer den søkende 11 års grunnleie fra 1684 med renter og omkostninger, som bedrager seg til 307 rdl.

S.12 b. Monsr.Christian Muller hadde hitstevnt Lars Larsen Gile for ei ku han fikk av ham på leie om høsten 1694, som han fordret betaling for.

Lars Larsen møtte og sa at samme ku brøt det ene ben i sønder på seteren om sommeren deretter, og han derfor måtte slakte den. og sa at den var så fordervet at han ikke kunne ha noen nytte av kjøttet.

De ble således forlikte at monsr.Christian Muller etterlot såvidt av sin pretention for samme ku, at Lars ei mere skal betale ham enn to rdl til førstkommende Michaeli.

Ole Guttormsen Lektnes som fullmektig på Knut Nubsen Kittelsviks vegne, fordret dom uti den fra nestleden 25.febr. oppsatte sak mot Johannes Strande, som også møtte selv personlig i rette, og erbød seg til høsten gi de fulle penge igjen for gården. Citanten Knut Nubsen Kittelsvik beviste med sitt innlagte skjøte og innfrelste pantebrev sin fader Nub Kittelsvikens lovlige adkomst til gården Strande, og at Nub Kittelsvikens gav sin eldste sønn Knut Nubsen på sin arvelut halve delen eller et halvt skippund i Strande. Dernest har Ole Lektnes og Ole Siverson Solum her for retten bekreftet at Knut Nubsen trenger selv å bruke og besitte gården.

S.13 a. Johannes Strande vedgikk at han før jul var sagt fra gården. Men den bygselseddel han har fått av den dydige matrone Ingebor, sal.Hans Hansens, mente retten ei var noen lovlig eller fullkommen bygselseddel, da ingen bygselpenge var betalt, og heller ikke skrevet på den sort av stemplet papir, som en bygselseddel burde skrives på, men på to-skillings papir. Etter lovens 3.boks 13.cap. 1.art. dømmes og avsies for rette, at citanten Knut Nubsen er berettiget og bør ubehindret selv at tiltrede og nyte sin eiende halve part i gården Strande til bruks og besittelse, og Johannes Strande den for ham at avvike og

røddiggjøre til første faredag, nemlig den 14.april. Item at betale citanten for denne prosess's omkostning fire riksdaler innen 15 dager.

Ole Guttormsen Lektnes i rette fordret den fra nestleden 25.febr. oppsatte sak mot Ole Ringerud, og begjærte dom.

På Ole Ringeruds vegne møtte hans sønn Nils Olsen og inngav en supl.dat.6.hujus med påfulgte høyedle Hr.stiftamtman Stochflets svar. Videre inngav Nils Olsen sin faders bygselseddel på Ringerud av fordum Ko.maj.fogd Hans Nilsen av dato 18.mars 1653. Han mente derfor at hans fader burde nyte og beholde samme sin tilbygglede gård for leie og landskyld som forrige landherre har nytt, eller han erbyder at ville til høsten gi Ole Guttormsen sine penge igjen, som han har gitt for gården.

Men Ole Guttormsen ville det ei vedtage, og var begjærende dom i saken.

Da citanten Ole Guttormsen med frelagte riktige skjøte beviser sin lovlige adkomst til gården Ringerud, og har bevist at han er boslids mann og husvill, og vil selv bebo og besitte samme gård, så vites ikke imot lovens 3.boks 13.cap. 1.art., at han deruti kan eller bør hindres, men Ole Ringerud for ham at bør entvike og røddiggjøre til første faredag den 14.april. Og Ole Guttormsen som rette eiermann den ubehindret til bruks og besittelse at tiltrede imot den tilbødne bygsels erleggelse.

Rettergang på nordre side av Store Samsjøen i Ådalen
på en husmannsplass som Peder Finne påbor, 18.mars 1696.

Lagrette: Knut Veien, Jens Sørum, Kristoffer Hallum, Jon Follum, Mikkel Veksal, Johannes Grønvold, Helge Alme og Tomas Hauge (Haga).

Hvor da monsr.Jørgen Larsen, vohnhaftig på Hønen, etter sin irettelagte varselseddel, dat.10.hujus, i rette fordret Torger Grymyr av Hadeland, for han skal være innfallen uti hans gård Fjøsvisks underliggende skog, og der nedfellet og fremkjørt en andel sagtømmer uten hans tillatelse.

Item stevnet Ole Alfsen Smedsrud, Lars Bersrud, Nils Blekkerud, Amund og Anders Eivindsønner Mjør til å anvise deres tømmerhugst, som de uti inneværende år har drevet til Store Samsjø, og for hvis over rette dele befinnes at være huggen, at innestå og svare etter loven.

Item Amund og Anders Eivindsønner at stande til rette for den usømmelige overløst de skal ha tilføyet Anders Solli, da han for Jørgen Larsen hadde tømmer i drift av Fjøsvisk skog ved Samsjø. Sommeledes stevnet Tosten Zakrisen Skute, Jens Hole og Gudbrand Sørum at svare til hvis tømmerhugst av dem kan være begått i kongl.maj.Almenning østen for Samsjø i Ådalen underliggende.

Item stevnet etterskrevne prov, nemlig: Karl Rødstød, Ole Hval, Lars Bergsund, Lars Somdal, Nils Finnsand, Peder Finne og hans sønn, deres sannhet ved ed at gestendige, hvis dennem om skjelne og dele imellom Hadeland og Ådalen, eller tømmerhugst som de kan være vitterligt.

Item Peder Finnes kvinne og en pike samme steds til å prove om

S.14 a. den overløst som Amund og Anders Eivindsønner på Anders Solli skal ha begått.

På de innciterede bønder av Hadeland, deres vegne, møtte Amund Eivindsen Mjør med deres skriftlige innlegg og tilsvær, hvoruti de ei benektet at de er stevnet, men sier at formedelst de ei stevnes at høre på citantens prov og vidnesbyrd, vil de ikke innlate seg at høre på hans prov eller svare til saken.

Monsr.Jørgen Larsen derimot protesterte, at som dette er en åvirkessak, som loven foresiger at skal søkes ved femte stevne, og de ei kan benekte jo at ha fått lovlig femte stevnevarsel, at derfor deres vrang påstand ei bør anses ham til hinder uti sin rette søkning.

Deretter har monsr.Jørgen Larsens innstevnte prov seg for retten fremstillet, og enhver for seg provet og ved avlagte bogered tilstått som følger:

Karl Rustø provet at han nu nogle og tredsins tiufge år gammel, og er født og oppfødt på Skollerud her i Ådalen, og han aldri har hørt eller visst annet alt det han kan minnes, at skjelne og dele mellom Hadelands og Ådals eiger har vært på høyeste åsen østen for Samsjø, og siden i nord i den østre Tungeåsen og like opp i Tørråsen, som strekker seg i Velmundshøgda, som er en lang ås alt på vestre side av Velmunden. Og at de eiedeler som ligger østen for Samsjøen alt inntil forskrevne dele, har vært holdt og fulgt for almenning til Ådalen, og at Fjøsvicege strekker seg på den nordre side av Samsjøen, hvoruti denne Peder Finnes påboende plass er beliggende uti samme Fjøsvice eiedeler.

Nok provet han at for ungefehr tjuge år siden, har han sett fire merkelige delestene uti forskrevne hans omprovede dele vært stående med røyser omkringlagt. Men som han nu tillike med alle de andre innstevnte prov og uti idstige lagmenns medfølge og nærværelse var på de steder som samme delestener var bestående, da befantes de tre derav at være omkullkastet, og de to derav beliggende ved stedet som de har stått, og den ene et stykke avslagen på den smale kant. Men den fjerde stenen er ennu bestående oppe i åsen nordaust hen ifra Finneplassen, og var ungefehr en alen høy. Og de fornevnte nedkastede stener, var de tvende norden og den tredje synden for den fornevnte oppstående sten

Nok Johannes Strande som sa seg ungefehr 70 år gammel, og vært her i Ådalen ungefehr 40 år,

S.14 b. item Lars Somdalen som sa seg å være 51 år gammel og født og oppvokst her i Ådalen,

nok Peder Matisen som sa seg ungefehr 80 år gammel, og vært her i Ådalen i tredve år,

ilike måte Jon Pedersen Finnsand som sa seg 39 år gammel, født og oppvoksen her i Ådalen, hvilke alle provet og tilsto like ord og enstemmig i alle måter som fornevnte Karl Aslesen Rødstø provet.

Nok Ole Haraldsen Hval som sa seg 65 år gammel, født og oppvokst her i Ådalen, provet at all den stund han kan minnes, så og av egne foreldre og andre gamle folk har hørt, da har de eiedeler østen for Samsjøen og opp i høyeste åsen vært holdt og fulgt for almenning til Ådalen. Og vært mange ganger med sin fader, som bodde på Grønvold, at gildre i disse eiedeler østen for Samsjøen, item at Fjøsvice eige går på nordre side av Samsjøen.

Og etter at alle forskrevne prov har vært med lagrettet på de steder som deres provning ommeldende delestener har vært bestående, og derom gjort anvisning, har de ved bogered avlagt deres provning som innført.

Nok er den påstevnte hogst både av forskrevne prov og lagrettet begrensket, og etter deres syn og tilstand befunden alt sammen å være hugget vesten for det forskrevne omprovede dele, untagen til ungefær 3 eller 4 tylter i det høyeste som kan være hugget på den østre side, som hører til Hadeland.

Ble så videre av monsr.Jørgen Larsen i retten anvist en veledle hr.lagmann David Gorresins(?) forretning på endel marker her østen og synden for, dat.22.sept.1690, hvoruti finnes innført at Lars Torgersen uti sin da edtagne provning sier, at sognedelet imellem Hadeland og Ringerike er utenfra Ruggestenen med ellers videre derom. Item også Karl Aslesens provning om samme delestrekning, hvilke provning som deretter befinnes videre og verbaliter uti acten bleven innført.

Den foromrørte av provene og lagrettet besiktigede hugst, alt det som er beliggende her nest østen og norden nest ved denne finneplass, og noe liggende her straks synden herifra, er etter opptelling beløpende til 92 tylter foruten 25 tylter 8 stokker som ligger kjørt til veie i skogen, som av Knut Fjøsвик, Lars Sommedal og Johannes Strande opptelt. De 92 tylter ble opptelt av Peder Svarstad samt Jens Sørnum og Gunder Pedersen. Ellers befinnes derforuten en stor andel tømmer beliggende et temmelig langt stykke her synden ifra, fremkjørt til østre side av Samsjøvannet, hvilket dagen ei nu kan tilstrekke at opptelle. Videre ble av Jørgen Larsen fremlagt et gammelt pergaments "indveigsbreff" om Fjøsviks eidedeler, dat.in anno 1460, som også uti foromrørte veledle hr.lagmann Gorresens forretning finnes inndragen.

Deretter var Jørgen Larsen begjærende at det omtvistige tømmer måtte forbli uti arrest.

Deretter vederpartene uti deres fremsendte innlegg beropte seg på vitnesbyrd, hvortil de pretenderer sådan tid, at de kan få dem lovlig stevnet.

Saken ble oppsatt til nestkommende 27.mai. Og i stedenfor den av Jørgen Larsen begjærte arrest, kan han med videre la tømmeret merke med en fremmed holøks, som ikke er brukelig her i Ådalselven.

Saketing på Trøgstad tingstue i Norderhov 30.mars 1696.

Den fra nestleden 24.febr. oppsatte sak mellom monsr.Jørgen Snell og monsr.Jørgen Larsen ble igjen i retten betjent.

Lagrette: Engebret Veisten, Mikkell Veksal, Halvor Bråk, Nils Hverven, Gudbrand Ultvet, Anders Grønvold, Nils Bjørnstad og Alf Gjørud

S.15 b. Ingen møtte på Jørgen Snells vegne. Jørgen Snells salige foreldre var Johan Snell og Mette Jørgensdatter, hans salige broder var hr.Morten Snell.

Jørgen Larsen ble frikjent for Jørgen Snells søkning, (det gjalt en skifte- og arvesak).

Rettergang ved Store Samsjø 27.mars 1696

i den fra nestleden 18.mars forfløtte sak imellom monsr.Jørgen Larsen som citant på den ene side og de Hadelands folk på den annen side, angående den begangne skoghugst.

Samme lagrettesmenn som betjente retten 18.mars. Monsr.Jørgen Larsen presenterte personlig saken i rette. Men på vederpartenes vegne møtte aldeles ingen til saken å svare.

S.16 a. Så finnes og nu at det av dem hugne og påstevnte tømmer, er av dem utført gjennom Samsjø-dammen, hvor det ennu er beliggende med annet tømmer sammenblandet, så det ene nu ei kan vites eller kjennes fra det annet, ettersom det ei med noen fremmed biøks er blitt merket, i steden for arrest, etter oppsettelsens bemeld.

Hvilket Jørgen Larsen foregav at de med tømmerets så hastig utdrivelse har forhindret at samme bimerkning er skjedd.

Så protesterte Jørgen Larsen med sin formening og påstand, at etterdi han med så mange lovlige prov og vitnesbyrd har bevist og utvist rette skjelne og dele mellom Ådalens og Hadelands eignedeler på disse steder østen Samsjøen, og etter øyensynlig begranskning befundens at denne påstevnte tømmerhugst er begått vesten over samme dele og inn på Ådalens eiger, at de derfor burde lide og innestå ham for all den hugst og skogskade som derav kan befinnes at være hugget og begått på hans gård Fjøsviks eiger, etter stubbegangs utvisning, med samt all tilforårsakede omkostning ham at forstrekke.

Såvel og hvis derav uti Kongl.Maj.s allmenning til Ådalen befinnes at være huggen og åvirket, henstiller han til vedkommendes søkning og påtale.

Og ellers formente og påsto han, at de på begge sider bør holde seg samme forskrevne dele etterrettelig, som av gammel tid vært fulgt etter provenes formelding etc.

Ellers har vi nu etter Jørgen Larsens begjæring begransket en sten som Hadelandsfolkene i forrige prosess påsto at skulle være delesten imellom Hadelands og Ådalens eiger, og er bestående ved den søndre del av Store Samsjøen, litt vesten for oset, hvilken befantes å være en flat smal sten oppsatt uti en stenrøys, og med de smaleste kanter vist uti sør og nord, hvilken strekning synes ganske urimelig at kan være noe dele imellom Ådalen og Hadelands eignedeler. Men Peder Madssen Finne, som og nu samme sten anviste, sa at han all sin dag har hørt og visst, at den har vært holt for skjelne og dele imellom østre Bergsunds or Sommedals eiger. Men den er for ungefehr fem år siden "omsnoed", så at i steden for han nu viser uti sør og nord, viste han tilforn i øster og vester, hvilket han sa seg med flere tilforn i forrige prosess har prøvet om.

Og ble nu ei videre uti saken inngiven eller forklart, men allene at citanten Jørgen Larsen fordret dom.

S.16 b. Da etter denne saks leilighet er herom således for rette dømt og avsagt:

At hvorvel ingen av vederpartene seg innfinner noe videre til saken at svare, der de dog befinnes at være ved femte stevne lovlig stevnet til nestleden den 18.mars, og copi av stevningen

bekommet, og de ved deres da fremsente innlegg ei annet imot stevneålet protesterte, enn de sier det de ei stevnet at høre på citanten Jørgen Larsens vitnesbyrd, hvilket synes en så vrangvist og urimelig påskudd, som ei kunne gis noen lovlig bifall, etterdi de ei benektet stevneålet i seg selv, og finnes således tillike med provning i saken til en tid og sted at være stevnet, og for det annet uti samme deres innlegg pretenderer at nyde sådan tid at de kan få lovlig stevnet deres vitnesbyrd derimot på deres side, hvoruti dem med citantens concept ble føyet med sakens oppsettelse til nærværende tid som var 10 uker, så de ei kan besvære seg jo at ha hatt tid og respit nok til at føre og fremskaffe hvis prov og bevislighet de seg til bestyrkelse om deres adferd og åvirke kunne ha.

Men det later seg anse at de mere søkt at behjelpe seg med utflukter, enn deres adfart med noen lovlig bevislighet at manitinere, og den begjærte tid og respit mere at bruke til tømmerets bortførelse, som de ei forsømte, enn at føre noen prov og bevislighet.

Og så som citantens førte prov, nemlig Karl Rustø, Johannes Strande, Lars Somdalen, Peder Mattisen (Madssen), og Jon Pedersen Finnsand nestleden 18.mars på åsteden har anvist og enstemmig provet at skjelne og dele mellom Ådalens og Hadelands eiger har av alders tid vært holdt og fulgt på høyeste åsen østen for Samsjøen, og siden i nord i den østre Tungeåsen og like opp i Tørråsen, som strekker seg i Velmundshøgda, som er en lang ås alt på vestre side av Velmunden, og at de eignedeler som ligger østenfor Samsjøen, alt inntil forskrevne dele, har vært holdt og fulgt for allmenning til Ådalen, og at Fjøsвик eiger strekker seg på den nordre side av Samsjøen, og at de har sett fire merkelige delestener uti forskrevne dele vært beståendes, hvorav de tre kullkastet og den fjerde ennu at være bestående oppe i åsen, såsom i nordaust fra Finneplassen, hvormed Ole Hvals provning også mesten overenstemmer, så befinnes med og videre til samme deles merkelige bestyrkelse, uti den her i retten anviste veledle hr.lagmann David Gorensens(?) forretning den 22.sept.1690, på des pag.61 og 62, at Lars Torgersen og Karl Aslesen da ved avlagt ed, har provet om skjelne og dele imellom Hadelands og Ringerikes S.17 a. eignedeler, nemlig Velsvannstenen, Ruggestenen og adskillige flere stene ovenfor østenfor Samsjøen, etter derom samtlige forskrevne provs videre og egentlige medfør, som forhen innbemelt etc.

Hvorimot ei noe annet etterrettelig dele, enten av vederpartene eller andre, er anvist eller bevist.

Hvorfor ei annet kan sluttes eller kjennes, enn at partene på begge sider både av Hadeland og Ådalen jo bør følge og holde seg samme fornevnte omprovede dele etterrettelig. Hvorimot dog fornemmes, at de Hadelands folk denne påstevnte hugst og åvirke over samme rette dele og inn på Ådalens eignedeler at ha begått i sådan stor mengde, som vel kunne gi de vedkommende årsak til at søke des forbrytelse med videre påfølgende.

Men som nu befinnes at de Hadelands folk, siden oppsettelsen, har hastet og skyndet seg med tømmerets utførelse gjennom Samsjødammen, som det ennu beliggendes iblant annet tømmer sammenmenget, og nu ifra annet ukjennelig, etterdi intet annet fremmed bimerke derpå er kommen etter oppsettelsens anledning, ei

heller noe egentlig vites eller forklares hvor meget av samme hugst er skjedd på Fjøsviks, som Jørgen Larsens eignedeler uti særdeleshet, altså kunne nu ei annet om samme åvirke og tømmer i seg selv kjennes og dømmes, enn at citanten etter forinnførte hans egen påstands anledning, jo har rett og lovlig adgang til at søke samme åvirke av Hadeland for all den hugst og skogskade, som de uti hans gård Fjøsviks eignedeler over fornevnte skjelne og dele befinnes å ha begått, etter stubbene av deres hugsts utvisning, med ellers tilforårsakelige kost og tæring. Og ellers fremdeles at holde seg det fornevnte omprovede dele etterrettelig på begge sider, og derover ei gjøre hinannen noen innpass med skoghugst eller annen åvirke på enten sider. Så forbliver også herved ubehindret og forbeholden de vedkommendes rett og lovlige søkning til hadelendingene for den øvrige hugst og åvirke, som over samme dele uti Ådalens allmenning befinnes at være begått.

Alminnelig sake- og skatteting på Trøgstad
tingstue i Norderhov 4.juli 1696.

Lagrette: Engebret Veisten, Halvor Bråk, Alf Gjørud, Gudbrand Ultvet, Mikkel Veksal, Anders Grønvold, Nils Hverven og Nils Bjørnstad.

Overværende voris gunstige hr. amtmann velbr. Paul Glud, hans beskikkede fullmektig monsr. Christian Tommesen, Kongl. maj. ts fogd Sr. Lars Tønder, bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå samt menige almue.

Ermelte Hans kongl. maj. fogd Sr. Lars Tønder lot opplese og forkynne hans bestalling på Hallingdals, Rigerikes og Buskerud fogderi, dat. 11. april 1696.

S. 27 a. Veledle hr. assistensråd og lagmann Hanniball Stochflet lot tinglyse sitt skjøte av hans stefader velbr. hr. assistensråd Jørgen Philipsen til ham utstedt på de tvende Viulssager i Viulsfossen, som ligger tvert over for de tvende sager Hanniball Stochflet selv bruker. Item derved til ham avhendt de tvende ødegårder Viul og Askesrud, dat. den 8. april 1696.

Sr. Eggert Stochflet lot tinglyse sitt skjøte av hans stefader velbr. hr. assistensråd Jørgen Philipsen til ham utstedt på tvende hans sager uti Kvernensund, kallet Leth sag og Ole Torkelsens sag. Item Kvernensund ødegård med all dens tilliggende husmannsplasser, tomter og løkker, husebygninger, dog untagen grunnleien av de sager toller Treschov og Søren Hansen Lemmich, samt de tvende sager som assessor Anders Simensen bruker, som seg selv forbeholder, dat. 6. april 1696.

Hr. secretaire Gerard Treschov lot tinglyse en obligasjon av Torkel Karlsen Skollerud til ham utstedt på 50 rdl, og derfor til pant og forsikring satt halvpart i Skollerud, dat. 5. juni 1696.

Monsr.Jørgen Larsen Hønen lot tinglyse sitt skjøte av Torkel Karlsen Skollerud til ham utstedt på hans påboende halve part i Skollerud, skyldende 2 1/2 huder, dat.4.juli 1696.

Torkel Karlsen Skollerud lot tinglyse sitt skjøte av monsr.Jørgen Larsen på den gård Fjøsвик, skylder 2 lispund, dat.idag den 4.juli 1696.

Nok lot Jørgen Larsen tinglyse en kontrakt imellom Tosten Bergsund og hans stebarn, Torkel Karlsen, Ole Torkelsen og Ole Aslesen Skollerud på sin søsterdatter Kirsten Karlsdatters vegne, hvorved Tosten Bergsund til sine stebarn avstår den halve part i Skollerud, nemlig 2 1/2 huder, item den plass Løkke, skyldende en fjering. Derimot til Tosten Bergsund igjen avstått deres arvelige berettigelse uti vestre Bergsund med den ødeplass Li med videre des innhold, dat.25.april 1692.

Gudbrand Levorsen Kittelsby lot tinglyse et makeskiftebrev, hvorved Torbjørn Nubsen Rud til ham avstår den gård Kittelsby, skyldende en fjering, imot den gård Slette, skyldende 4 setting, dat.8.jan.1694.

Nok lot Torbjørn Rud tinglyse likelydende gjenpart av samme makeskiftebrev av samme dato.

Den hederlige mann hr.Jonas Ramus lot tinglyse et skjøte av Sr.Nils Pettersen i Christiania til monsr.Nils Jacobsen Smit til ham utstedt på den gård Gudsgård, skyldende 2 1/2 skippund tunge, dat.29,febr.1696.

Nok lot velermelte hr.Jonas Ramus tinglyse sitt skjøte av monsr.Nils Jacobsen Smit til ham utstedt på ermelte Gudsgård, skylder 2 1/2 skippund, dat.10.mars 1696.

S.27 b. Nils Jacobsen Smit lot tinglyse en transport av Otte Ottesen Nørderhaug, hvormes Otte Ottesen til sin svoger Nils Pettersen i Christiania transporterer hans arvelige berettigede anpart i Gudsgården, Sørum og Hval, dat.29.nov.1696.

Gaute Halvorsen boende på Skaugen i Lier, lot tinglyse sitt skjøte av monsr.Søren Hansen Lemmich til ham utstedt på nedre Lindeli i Ådalen, skylder 4 kalvskinn, dat.22,febr.1696. Imot dette nest forskrevne brev protesterte Harald Pedersen nedre Lindeli, at han kjenner seg rødningsmann til gården, har den bygslet og bebodd i tjuge års tid, med formening at ingen bør fortrenge ham derifra.

Ole Pedersen ved Hønefoss lot tinglyse sitt skjøte av Sr.Peder Sørensen Moss til ham utstedt på hans iboende huse ved Hønefoss, dat.2.april 1696.

Anders Ellingsen Grønvold lot tinglyse Christoffer Hansen Arctanders avståelse til ham på odelsløsning til Grønvold, som han sier seg av Ole Haraldsen Hval tilforhandlet, som og tillike

med Harald Jensen Grønvold til bekreftning forseglet,
dat.12.aug.1694.

Imot dette forskrevne brev og handling om Grønvold protesterte Johannes Andersen Grønvold, at han på sine barns vegne er neste odelsmann og berettiget til samme godsets innløsning, som han ei "laubøden". Hvorfor han formener at fornevnte handling eller brev ei bør eller kan gjøre ham noen hinder uti hans barns odelsberettigelse til gården Grønvold.

Lars Amundsen Moe lot tinglyse sitt skjøte av hr.Jonas Ramus til ham utstedt på to fjering tunge med bygsel uti den gård Askesrud, dat.3.juli 1696.

Her fremstillet seg Ellen, sal.Villads Trøgstads, og beklaget seg at hun nu i langsommelig tid og mange år har holdt her ting for almuen, så og undertiden med natthold for rettens betjenter, og svare lite derfor bekommet, ei heller visste seg noen visse innkøst derfor. Hvorfor fogden Sr.Lars Tønder etter hennes begjæring foreholt almuen det, hvilke samtlige uten noens motsigelse dertil samtykte og bevilget at gi og betale til henne årlig heretter for tingstue og natthold av hver fullgård 16 skilling, av hver halvgård 8 skilling og av hver ødegård 4 skilling, som de lovet til fogden at levere. Hvorved hun også lot seg være fornøyet.

Bygdelensmannen Peder Rasmussen på Torger Løkens vegne, var attest og vidnesbyrd begjærendes om den store ulykke, som han ved den skadelige ildebrann nu nest forleden in januari måned overgåen på hans påboende gård Store og Lille Løken, hvormed hans "staubo", tvende låver med høy og korn uti, item hans fehus og stall av ilden ganske fortært og medgåen, såvel som også en bo av S.28 a. ilden fordervet. Så ei videre av ilden forskånet enn stuehusene, hvilke dog av frykt ble mesten nedhuggen og fordervet, såvel des innredning og vinduer. Formente seg derfor noen forlindring uti skattene. Så tilsto nu samtlige tingalmue at det seg således med samme skadelige ildebrann i all sannhet forholder som forbemelt. Hvoretter Peder Rasmussen var tingsvidne begjærendes.

Ilikemåte var Peder Rasmussen på Peder Vesterns vegne begjærendes almuens attest om den store ulykke som hans påboende gård Vestern nu i nestleden vår av den skadelige ildebrann er overgåen, idet at alle gårdens huse og bygninger under prediken, da folkene var i kirke, ganske ble avbrent og lagt i aske. Formente derfor noen forskånsel uti skattene. Så tilsto nu samtlige Haug almue at det seg således med samme skadelige ildebrann uti all sannhet forholder som forbemelt, hvoretter Peder Rasmussen var tingsvidne begjærendes.

Gudbrand Lunde av Ådalen fremkom og beklaget seg over den store ulykke som han nestleden i mars måned av den skadelige ildebrann er overgåen, hvorved er avbrent og lagt i aske 11 huse, nemlig 2 stuer, en bo, et stort "vidderschiull" (vedskjul), en forlåve, en bo, et loft, en stall med stalltrev, nok en forlåve og så et sauehus. Formodet derfor noen forlindring uti skattene.

Så var tingalmuens tilstand at dennem i sannhet vitterlig at samme ulykkelige ildebrann er hannem overgåen, hvoretter han var tingsvidne begjærendes.

Her fremstillet seg monsr.Gregers Mortensen, vohnhaftig i Drøbak, hans tjener Bottel Hansen, og begjærte almuens attest og tingsvidne om den store ulykke og skade som hans husbond seg beklager at være overgåen på hans sagbruk i Lille Heieren, hvis dammer og demninger, som med stor bekostning oppbygd, tvende ganger nu på fire års tid av elven og vannflom er utbrøt, som han foregiver at ha derved lidd skade til over 2000 riksdaler. Så var almuens tilstand derom at dem vel vitterlig og at være i all sannhet, de samme dammer og demningers bygning, som med stor bekostning oppbygd, er tvende ganger på ungefehr fire års tid av elven og vannflom utbrøt og fordervet, som ham meget stor skade og forhindring på hans bruk forårsaket. Hvorefter Bottel Hansen var tingsvidne begjærendes.

S.28 b. Eftersom dagen forløben, er alle andre innstevnte saker forfløtt til den 14.juli nestkommende.

Alminnelig sake- og skatteting på Gomnes tingstue
i Hole 6.juli 1696.

Lagrette: Mads Sørum, Rasmus Gomnes, Ole Rolfsen Stadum, Nils Amundsen Lårvik, Lars Kristensen Li(a)?, Gunder Kristensen Rud, Ole Olsen Stadum og Johannes Fjeld.

Var overværende kongl.maj.st. fogd Sr.Lars Tønder (som lot publisere sin bestalling av 11.april 1696, jmf. tinget på Trøgstad).

Ermelte kongl.maj.st fogd Sr.Lars Tønder tilspurte almuen hvorledes se seg vil forholde med natthold til tingene etter loven, enten de ved omgang vil holde det gård for gård, eller noe visst årlig av hver gård dertil utgive. Hvortil almuen svarte at de helst dertil vil utgive noe visst om året, såsom av en hel eller fullgård 12 skilling, og for halve og ødegårde advenant. Og fantes ingen som derimot sagde.

Lieutenant monsr.Anders Bron i rette fordret Cornelius Glassmester formedelst han skal ha gjort gevalt imot utlegg etter dom. Men ettersom hans prov derom nu ei tilstede, men i forfall, da var han begjærende sakens oppsettelse til neste alminnelige saketing. Cornelius Glassmester, som nu møtte i rette, samme oppsettelse ei noe imotsagde.

Den dydige matrone Birgit, salig Hans Halvorsens på Strømsøen, ved Jens Mattisen Sass i rette fordret Hans Averøen for hvis han henne skyldig. Hans Averøen møtte selv i rette, men saken ble forfløtt til neste alminnelige saketing.

S.29 a. Rettergang på Svanestangen på Tyristranden
8.juli 1696.

Den 8.juli ble retten betjent ved Svanestangen på Tyristranden, som forgis at skal være skjelne og dele imellem Hauge =(Haga) i Norderhov på den ene, og et skogstykke under nordre Gomnes beliggendes, kalles Skamandsteigen i Hole sogn beliggende, på den annen side, med etternevnte lagrettesmenn: Ole Olsen Stadum, Rasmus Gomnes, Johannes Fjeld av Hole gjeld, samt Iver Hjelle, Ole Jensen Vaker og Knut Olsen Vaker av Norderhov gjeld. Hvor da seg uti rette fremstillet Kristen Johansen Gomnes, som etter inngiven varselsedel, i rette fordret Augustinus Haga for hugst og åvirke han skal ha begått over rette dele uti fornevnte skogstykke Skamandsteigen.

Og til å prove om des skjelne og dele hitstevnet Rolf Kimerud, Gudbrand Simensen, Siver Sørensen Gomnes, Peder Hamnor (Haugnord) og Jørgen Fjeld, hvilke alle samtlige møtte personlig tilstede. Men monsr.Jørgen Larsen Hønen, landherre til Haga, som også innstevnet, møtte ikke, ei heller noen på hans vegne.

Ble så av citanten Kristen Gomnes ved hans fullmektig Bottel Hansen fremlagt hans skriftlige innlegg og protestasjon, dat.idag.

De innstevnte prov etter edens forklarings forelesning og formening til deres sannhet og salighet at have uti agt, enhver for seg provet som følger:

Rolf Kimerud sa seg ungefehr 80 år gammel, sa at han er født og oppvoksen, så og bodd på By i Hole sogn, og alt det han kan minnes, har han hørt at dette skogstykke, nemlig Skamandsteigen, har ligget og fulgt under nordre Gomnes. Og for ungefehr 40 år siden, da Tron Stadum brukte Haga under Stadum, gav han Rolf forlov at hugge noe i Hagaskogen, men han forbød ham at han skulle hugge over bekken på søndre side.

Gudbrand Simensen provet at han er ungefehr 70 år gammel, at han alt det han kan minnes, da har dette skogstykke, Skamandsteigen, ligget og fulgt under nordre Gomnes. Og om skjelne og dele derimellem og imellem Haga eiedeler, provet han, at alt det han kan minnes, har det vært holdt og fulgt for dele neden ifra fjorden ved Svanestangen, der som en liten bekkridsel utrinner, som oss nu anvist dog vannet nu uttørret, og så oppad åsen uti et moradts tvert over allmannveien. Men hvor langt det går siden, visste han ikke.

Siver Sørensen Gomnes provet at for ungefehr 5 eller 6 år siden, da var han tillike med Peder Rolfsen Hamnor etter lensmannens tilnevning, at forfare delet imellem Haga og Skamandsteigen med bygdelensmannen Johannes Svarstads hosværelse, og det efter tvende gamle menn, nemlig Kristoffer Karlsen Håvi og Erland Siversen Myren (?), deres medfølge og anvisning. Og var da deres

S.29 b. anvisning og tilstand om samme dele således, nemlig fra en stor stein i Klaveåsen, som da lå nedslagen, og var noe vesten ifra allmannveien, gikk så derifra og til det moradts i allmannveien, og så derifra like ned til Svanestangen, ved dette sted som den lille bekkeridse har sitt utløp, hvorimellem de også anviste dem noen steiner og små steinrøyser, som de sa for dem var delestener. Og de sa at dem aldri annet vitterlig enn det har vært holdt for dele imellem Haga og Skamandsteigen, alt

det de kunne minnes, ettersom de i langsommelig tid hadde bodd her i nærværelsen.

Peder Rolfsen Hamnors provning var likeledes og enstemmig med fornevnte Siver Gomnes's provning.

Jørgen Fjeld provet at nestleden i vår den 13.mai, var han tillikemed Siver Gomnes etter lensmannen Tosten Svarstads tilnevnelse og uti hans hosværelse, til å besiktige noen skogshugst som Augustinus Haga skulle ha begått i Skamandsteigens skog, og Augustinus Haga var selv med dem. Da befant de to og tjuge furustubber, som de syntes en del var huggen til bjelker og endel til hustømmer. Og kunne ei annet synes enn det var huggen nu i forleden vinter, ettersom stubbene var ganske ferske. Nok derforuten fant de en nyhuggen ti palm spire som var "opreed" og en dito som lå nedfelt og ei barkhuggen. Da bekjente Augustinus for dem at han hadde "opreed" og bortkjørt fem bjelker, og ingen spirer, av samme hugst. Men han sa at han intet av samme hugst hadde nedfelt. Da sa Kristoffer Olsen Veholt til Augustinus, "feldet icke gutene eders her". Dertil svarte Augustinus, "er du betroed till at proffue". Deretter gikk de ned til fjorden og forkynte Augustinus arrest på bjelkene som da lå flåtet i vannet. Og Augustinus lovet at de fem bjelker, som han vedsto å ha hugget, skulle han kjøre på landet igjen og la ligge til sakens utdrag, og lovet at han om lørdagen deretter skulle komme inn til Kristen Gomnes og tale med ham derom, og de skulle ta hver to mann til å forfare delet og forene dennem imellem. De samme ord og like enstemmig provet både Siver Gomnes og Tosten Svarstad.

Nok ble av citanten fremstillet disse efterskrevne prov, nemlig Tosten Nilsen, sagdreng i Skjærdalen, som provet at ifjor vår var han tillikemed Gudbrand Olsen, nu værende på Rud, ved "Snagetangen" efter Kristen Gomnes's befaling og nedkjørte av Skamandsteigskogen ni tømmerstokker og en spire og en bjelke, og som de hadde kjørt det ned til en bråte, drog de hjem igjen. Og om morgenen som de igjen dit kom, var det alt sammen bortkjørt, som de ei annet vet, enn at Augustinus Hauge hadde kjørt det derifra. De samme ord og like enstemmig provet Gudbrand Olsen Rud.

Augustinus vedgikk for retten at han fremkjørte de ni tømmerstokker og en hus stokk(?) og ei videre.

Steffen Pedersen tilholdenes på Veholt, provet at for ungefehr S.30 a. fem eller seks år siden, da han tjente hos Augustinus Haga, da felte han, efter hans befaling, fire toldfurer her like opp ifra Svanestangen, og de ble igjen borttagen av Kristen Gomnes eller hans folk. Men Steffen sier seg ei vitterlig på hvis eiger de var hugget.

Kristen Jonsen, tilholdende i Krokvik, at for ungefehr ti eller elleve år siden, da han tjente på Deli, og hans husbond Mads Deli hadde leid noen tømmerkog av Augustinus Hauge, var han tillike med Ole Jonsen Lehne og Svend Deli at hugge samme tømmer her over i marken, og Augustinus da sa at de kunne hugge her i marken hvor de ville. Og de da hugg både synden og norden for den lille bekkeridse, som utløper her ved Svanestangen. Da beslog Kristen Gomnes samme tømmer. Men Augustinus ba dem ta tømmeret og sa at han skulle forsvare det. Dermed tok de det efter hans ord.

Dermed har vi tilike med provene, untagen de tvende nemlig Rolf Kimerud og Gudbrand Simensen som for alderdom og svakhet ei kunne medfølge, begitt oss til de tvende omprovede deler oppe i åsen, nemlig den morats som går tvers over allmannveien, såvel som og den øverste delestein i Klavåsen. Og efter des anvisning har alle forinnførte prov avlagt deres ed på deres provning, untagen Steffen Pedersen som var bortgåen førend provene ble tatt i ed. Da efter at vi de fornevnte omprovede og anviste hoveddeler, nemlig den lille bekkeridsels utløp digt ved Svanestangen, dernest den moradts over allmannveien, og for det siste og øvste som er i den stein i Klavåsen, noe stökke ovenfor allmannveien, med mueligste flid begransket, så har vi befunnet at samme trende delemerker fra nederste til øverste går efter den strek på compassen uti nordvest til vester. Og som vi har eraktet og befunnen samme dele som gyldig og etterrettelig, så har vi i det mellemste dele ved den moradts i allmannveien nest ovenfor veien nedsatt en kjennelig delestein. Item i det nederste dele ved Svanestangen, digt ved den fornevnte bekkeridsel, des søre side på en bergnabbe, ble også oppsatt en kjennelig delestein, som efter samme rem og strekning viste opp til de andre fornevnte tvende steiner. Hvilket dele imellem fornevnte Skamandsteigen og Haga eignedeler de fremdeles på begge sider bør holde seg efter-S.30 b. rettelig. Og såsom det både av provene og Augustinus Hagas egen vedgåelse, til en del, såvel og øyensynlig erfaring befinnes og fornemmes at Augustinus Haga har begått adskillig åvirke og hugst på og utav Skamandsteigens eiger, så er han derfor såvel som for denne prosess's bekostning over alt tilfunden at betale til Kristen Gomnes ti riksdaler, og det innen 15 dager, eller ved adferd efter loven at utsøkes.

Rettergang på Gullerud i Norderhov 13.juli 1696.

Lagrette: Nils Hverven, Engebret Veisten, Engebret Gile, Knut Eriksen Vaker, Gudbrand Olsen Vaker og Svend Hverven. Hosværende bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå.

Fremstilte seg for oss uti rette velagte Anders Jørgensen Tandberg, som efter inngiven varselsedel dat.3.hujus, på egen, samt Marte Hesselbergs og Siver Tandbergs vegne, som og selv tilstede, i rette fordret Hans Jacobsen Gullerud, for han seg bemektiget at rødde på den vestre side veien som går fra Klekkenmoen.

Til vidnesbyrd i saken innstevnt Hans Jensen Li, Lisbet Enger, Jens Langengen og Jacob Langengen.

Den innstevnte Jacob Gullerud møtte i rette, såvelsom og hans landherre, den hederlige mann Hr.Jonas Ramus, som og ved en særdeles stevning hitstevnt.

Haver seg så fremstilt de innstevnte prov, og etter at eden for dem opplest, har de provet enhver for seg som følger.

Hans Jensen Li provet at han ungefehr 72 år gammel, og hans foreldre bodde på Li, som er neste gård her synden for, og er der oppvokst, og han aldri vet om noe skjelne og dele imellem Gullerud og de andre angrensende gårder såvidt moen angår. Men

deres fe gikk da om hverandre i moen og skogen i de tider, og hørte i de tider ingen ankning derom. Nok provet han at hans salige fader, da han bodde på Li, begynte at ville hugge en bråte der som Hans Gullerud inngjerdet denne påankende innhegning vesten Gullerudgrinden. Da kom Ole Paulsen, som da bodde på Gullerud, til ham og forbød ham å hugge der, etteresom det var digt inn på hans taje. Dermed forlot hans fader samme hugst og hadde ingen videre trette derom.

Lisbet Jensdatter Enger, som er fornevnte Hans Jensen Lis søster, sier seg ungefehr 60 år gammel, provet at for ungefehr "førgetiufge" år siden minnes hun at Anders Paulsen, som da bodde her på Gullerud, han hadde en nepebråte på det sted som denne påankende innhegning er, og det annet år hadde han rug i samme bråte, og deres såvel som de andre granners kreature gikk omhinanden i moen, og hørte ikke noen anke eller trette derom i de tider. Visste ei heller at prove om noe skjelne eller dele.

S.31 a. Jens Langengen, født på

Vaker, sier seg aldeles intet i denne sak haver at prove.

Det samme sa Jacob Langengen.

Hans ærverdighet Hr.Jonas Ramus, inngav sitt skriftlige innlegg dat.idag, og derom fremstillet en del prov som hver for seg provet som følger:

Jon Gundersen Borger provet at han har reist her på tjue års tid både til kirke og annensteds, da har alltid den grinn stått som de kaller Gullerudgrinnen. Men hva innhegning den står for, det visste han ikke.

Peder Haraldsen Knestang provet at han for ungefehr tredve år siden, da Hans Gullerud hadde nys tatt gården Gullerud i bygsel av Jacob Lut, da gikk han med Hans Gullerud og så seg om på eidedelene, og så da at den grinn som de kaller Gullerudgrinnen var da bestående like som den står ennu.

Mari Andersdatter Holmstuen provet at hun minnes vel uti ungefehr "førgetiufge" års tid, at den fornevnte grinn har "staaed med gaard og grind".

Birgitte Andersdatter Gullerud provet at hun er oppfødd her på Gullerud, og alt det hun kan minnes, da sto den grinn som de kaller Gullerudgrinnen.

Paul Gundersen Klekken, som siges nu er reist til Bragernes, har fremsendt sin skriftlige provning og tilstand, dog uten eds avlegg, om den eie som hører til Gullerud på den vestre side. Da har han hørt av sin salige faders ord, at Gullerud eige har vært efter den vei som går fra Vaker og til Langengen, og ellers vet han selv at det har hørt til Gullerud efter veien som før er meldt, førend Hans Gullerud kom til Gullerud etc.

Har så de tilstedeværende prov anvist de steder som de har omprovet, og derefter avlagt deres ed på deres provning som forinnført, untagen Paul Klekken som ei tilstede.

Da eftersom det fornevnte prov Paul Klekken ei tilstede til hans eds avlegg på hans provning som loven utfordrer og fornøden eragtes, så og Hans ærverdighet Hr.Jonas Ramus forskyter seg til videre prov om fornødiges, da til des fullbyrdigelse er saken forfløtt til nestkommende 5.august.

Nok samme dag og med samme lagrettesmenn ble retten betjent på Gullerud, eftersom regnvær på åsteden forhindret og ingen nærmere hus forhånden.

Hvor da ermelte Anders Jørgensen Tandberg tillikemed Marte Hesselberg, Siver Tandberg og Ole Gundersen Gagnum inngav en varselseddel dat.3.hujus, hvor de stevnet og tiltalte Kristen Nilsen Li, formedelst han av deres heste- og kuhavn skal ha seg bemektiget at innhegne, som de formener han ei tilberettiget. Videre inngav han en annen varselseddel dat.5.hujus, hvorved hr.assessor Anders Simensen som landherre til Li befinnes å være stevnet.

S.31 b. Den innstevnte Kristen Nilsen Li møtte selv i retten, og inngav og inngav sin landherres, hr.assessor Anders Simensens innlegg, dat.11.hujus.

Citantene var begjærendes at deres innstevnte og tilstedeværende prov måtte tages til forhør, hvilket dem ei kunne vegres, hvorefter de seg har fremstilt og provet som følger:

Hans Jensen Li provet at han er ungefehr 72 år gammel, og er oppfødd på Li hos sine foreldre som der bodde. Da minnes han at hans salige fader han røddet noen små bråtestøkker i moen inn mot veien som går gjennom Gullerudgrinnen, nedenfor Kullerudgården, langs med veien som går til Langengen, og han la det ut igjen til "fætraad". Men da han ville hugge tømmer på den vestre side av alfarveien som går fra Langengen til Tandberg, da "formente" (nektet) Tandbergs besittere dem det. Men på den østre side av veien gjorde de dem ei noen forhindring. Men deres fe og kreatur gikk over alt i moen om hinanden uten noen påankning eller forhindring.

Men hvis de hugg vesten for den fornevnte vei, det måtte de ha i minde med Tandbergs besittere.

Lisbet Jensdatter provet like enstemmig med hennes broder Hans Jensen Li, og sier videre at hennes svoger, salig Ole Li, han flådde bork på den vestre side av den forskrevne vei. Da kom Tomas Tandberg til ham og sa: "Du haver intet med at flå bork her", og sa at Li var "stoch lending" og at han hadde intet med at flå bork på vestsiden av veien. Tok så borken fra ham og førte til Tandberg.

Inger Langengen prover at forleden år var en gammel kvinne hos henne ved navn Inger Paulsdatter, født på Gullerud, som sa for henne at Li kalles en stokklending, og hva de skulle ha østenfor allmannveien, det skulle de ha med ville og vennskap med deres naboer.

Sigri Egge provet at hun er født på vestre Tandberg, og uti hennes oppvekst visste hun ikke at Lis besittere hadde noen bruk vesten for allmannveien som går fra Tandberg til Langengen. Det samme hørte hun sine foreldre si, at de ikke hadde rett til noen hugst på vestsiden av veien, men med fe og creature gikk de omhinanden ubehindret.

Guri Pedersdatter, Peder "Vestuers" hustru, provet at den tid hun og hennes mann begynte å bygge på Moen utenfor Langengen, på vestre side veien som de nu bor, og det med Hesselbergs, Tandbergs og Gagnums besitteres minne, som ungefehr ni år siden, da talte hun også med salig Jacob Li derom, og ville ha hans samtykke til å bygge der. Dertil svarte han at han hadde slet intet deri at sige, og skjøt fra seg med begge hender.

Mari Langengen provet at hun hadde hørt hennes salige moder si, at Li var stokklende, så de kunne stå på risgården og "kaste ofuer med en seigde og siden ingen love og ingen Nyte". S.32 a. Og etterat de omprovede steder er besett, har de forskrevne prov avlagt deres ed på forinnførte deres provning. Da efterdi Kristen Lis landherre hr.assessor Anders Simensen uti sitt fremsendte innlegg beroper seg på prov som han dertil navngir, og til des førelse behøver respit, så er saken forfløtt til nestkommende 5.august.

Saketing på Trøgstad tingstue i Norderhov

14.juli 1696,

etter nødvendig forfløttelse fra den 4.hujus. Var overværende de samme lagrettesmenn som da retten betjente, så og bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå.

Hvor da velagte Anders Jørgensen Tandberg på Fredrik og Anders Lundesgårds vegne hadde stevnet Gregers Mortensen i Drøbak formedelst han ikke vil utstede skjøte til dem på deres påboende gård Lundesgård, ifølge deres kjøpsaccord dat.2.april 1695, og hvorpå de har betalt over 400 riksdaler og tilbudt ham resten av pengene.

Nok fremla de Mortensens missive til dem om 200 tylter sagtømmer på samme kjøp, som de på hans vegne skal levere til Eggert Stochflet, dat.2.okt.1695, samt Stochflets erklæring om at tømmeret er ham levert.

Nok fremlagdes Fredrik Lundesgårdens regnskapsbok med Mortensen, som viser at Fredrik av ham har til gode 65 riksdaler 3 ort 21 skilling, gjelder årene 1694, 95 og 96.

Anders Lundesgårds bok med Mortensen viser at Anders har tilgode av ham 32 riksdaler 15 skilling, gjelder for årene 1694, 95. Begge bøker er underskrevet av Mortensens sagfogd Bottol Hansen. Mortensen ved sin sagfogd lot svare at når hele kjøpesummen var betalt, skulle skjøte bli utstedt. Saken ble utsatt til 6.aug. (Denne siste saken er transkribert av Erling Bjørke).

S.32 b. Ole Ellingsen Nes etter inngiven varselseddel dat.18.juni 1696, i rette fordret Anders Nes for han seg tiltager at bruke den jordepart i Nes, som ham av landherren Sr.Treschov er bygslet. Hvorom han fremla sin bygselseddel på 1/3 part i gården Nes, dat.24 9br.1694.

Den innstevnte Anders Larsen Nes møtte i rette, og inngav sin bygselseddel av Sr.Jacob Lut på halvdelen av den part i Nes, som hans formann Erik Nes hatt i bruk, dat.3.april 1695.

Dernest inngav han en bygselseddel av Sr.Jacob Lut og salig Lars Larsen til Erik Nilsen Nes utstedt på 1/3 uti deres felles gård Nes, dat.12.des.1670.

Ettersom ingen av partene hadde sine påberopende prov tilstede, så var de begge begjærendes sakens oppsettelse til neste alminnelige saketing i november måned, at de da kan formå deres prov i retten tilstede.

Sr.Mads Jensen Viell (?) og Sr.Nils Madsen Norup, residerende på Strømsøen, ved deres fremsendte skriftelige varselseddel, dat.12.april 1696, stevnet Paul Gundersen Klekken for landskyld og rettighets misbetaling av 5 fjerdinge de uti Klekken skal være eiende.

På Paul Klekkens vegne svarte Peder Rasmussen Rå, og foregav at Paul Klekken vil innløse det gods i Klekken fra Sr.Mads Jensen, og for Sr.Nils Madsens anpart erbyder han å svare des landskyld og rettighet, og var derfor behjærende sakens oppsettelse til neste alminnelige saketing, at han des forinden kan innstille seg hos dem til riktighet. Hvorfor det også derved forblir med sakens oppsettelse til neste alminnelige saketing i november måned.

Kongl.maj.forrige fogd Sr. Christen Christensen ved sin fullmektig Christen Christensen etter inngiven varselseddel i rette fordret endel for gjeld, de til ham skal restere, etter en av monsr.Jørgen Hansen utstedte dom, dat.Tandberg tingstue den 23.okt.1682. Såsom:

Peder Engebretsen Nærstad 43 rdl 20 sk. Peder Nærstad møtte i retten, og sa han aldri har visst av samme dom, ettersom han ei dertil stevnet, og kunne ikke vite hvorfor han skulle kunne restere så meget i kongelige skatter og rettigheter, ettersom han alltid betalt skattene til offiserer og ryttere som var innkvartert hos ham. Han var begjærende sakens oppsettelse, noe som Christen Christensen samtykte i.

S.39 a. Rasmus Veisten fordres for 9-1-15.

Marte Haga for 1-2-1. Av hvilke ingen møtte. Ble så fremstilt to stevnevittner, nemlig Bjørn Olsen Seter og Anders Kristensen Rørvik, som ved ed avhjemlet at de lovlig hadde stevnet Rasmus Veisten og Marte Haga, såvelsom disse efterskrevne: Halvor og Ole Bjørkes arvinger, Jacob Vestern, Torger Løken, Mette salig Jeremias Villumsens, Fredrik Olsen Vestern og Knut Olsen Ryper. Og ettersom ingen av dem møtte i rette etter lovlig stevne mål, så er dem "lougdag" forelagt til neste alminnelige saketing in november måned.

Nok er stevnet disse efterskrevne som møtte og lot svare i rette: Gudbrand Ultvedt fordres for 5-0-7. Vil betale.

Mikkel Sandseter for 4-2-15. Sa han var bare skyldig 4 rdl, som han ved tømmerhugst hadde betalt til Margrete Mule. Mikkel ble frikjent for samme fordring, og Christen Christensen ubehindret sin lovlige regress til des søkning hos Margrete Mule. For de øvrige 2 ort 15 skilling erbød Mikkel seg utføre til ham "it par tiuufftylter".

Mikkel Veksal fordres for 14-1-0 for landskyld og tiende. Men som Mikkel Veksal det ganske benekter, og nu ingen behørlig forklaring derom forestilles, så var Christen Christensen begjærendes at dermed måtte bero til neste alminnelige saketing. Kristen Li, tilforn på Frok ("Froeg") fordres for 2-2-0, som han ved fornevnte dom tildømt å betale. Benektet kravet, men måtte betale med en ort i omkostning.

Gunild, salig Nils Pedersens, kreves for 1 ort 6 skilling resterende tiende for anno 1675. På hennes vegne møtte hennes sønn Iver Kristoffersen og benektet samme fordring. Han påsto at Christen Christensen burde erstatte ham omkostning for tvende dager han derefter har oppvartet til tinget. Hvorfor Gunild,

sal.Nils Pedersens, for denne fordring er frikjent og Christen Christensen at betale henne i kost og tæring en ort 8 skilling. S.33 b. Paul Pedersen ved Hønefoss fordres av Christen Christensen for skatt av en halv sag i Hønefoss for anno 1680 for 3 riksdaler. På Paul Pedersens vegne møtte Iver Kristoffersen og inngav hans skriftlige innlegg, dat.4.hujus. Oppsatt til neste ting.

Marte Hesselberg kreves for tiende 1682, nemlig 1 qtr. erter, 1/2 qtr. rug og 1/4 setting hvete. På hennes vegne møtte Anders Jørgensen, og sa at hun alltid riktig har levert sin tiende og var aldeles intet skyldig. Så er Marte Hesselberg for samme krenkende og ubeviselige fordring frikjent, og Christen Christensen at betale henne for unødvendig påførte omkostninger 1 ort 8 skilling.

Saketing på Trøgstad tingstue i Norderhov
15.juli 1696.

De samme lagrettesmenn som ved retten igår.

Hvor da Kongl.maj.s forrige fogd ved sin fullmektig Sr.Christen Christensen inngav en varselsedel dat.18.april 1696, hvoruti befinnes å være hitstevnet Nils Berger, Anders Bjørnstad, Arne Veisten, Knut Eriksen Vaker, Gudbrand Olsen Vaker, Knut Olsen Vaker, enken Hesselberg, Kristen Li, Jens Nordby, Anders Paulsrud, Mattis Stubdal, Engebret Veisten, Nils Bjørke, Ole Findsen Vik, enken Ole Verns, med hennes sønner Vern og Åge Flåteren for ulovlig tømmerhugst og bruk uti Dybendals tilliggende skog.

Item dertil stevnet Sr.Morten Pedersen Leuch av Christiania til at fornemme om han vil være deres hjemmel til samme hugst.

På Sr.Morten Pedersen Leuchs vegne møtte Jens Nilsen Moe med hans skriftlige innlegg, dat.3.hujus.

Av de øvrige innstevnte møtte følgende: Anders Jørgensen Tandberg på Marte Hesselbergs vegne, Gudbrand Vaker, Mattis Stubdal, Nils Berger, Kristen Li, Arne og Engebret Veisten, Knut Eriksen Vaker og Gudbrand Ultvedt, hvilke samtlige foregav at de ei vet seg lovlig hertil å være stevnet, og formener at ingen "Laumaall" over dem foretages uten de dertil var lovlig stevnet og kallet. Da efterdi at ei med nogen stevnevitne bevises at være lovlig tilstevnet, så kunne ei noe om denne sak foretages.

Rettergang på Gullerud i Norderhov
8.august 1696,

i den oppsatte sak imot Hans Gullerud. De samme lagrettesmenn som betjente saken den 13.juli.

S.34 a. Fremstilte seg citantene Anders og Siver Tandberg, Ole Gundersen Gagnum og Marte Hesselbergs sønn Erik Engebretsen. Vederparten Hans Gullerud var selv tilstede.

Hvor da Paul Gundersen Klekken ved avlagt ed bekreftet sin skriftlige inngivne provning, som nu for ham ble lydeligen opplest.

Da efter tiltale, gjensvar og denne saks leilighet er således for rette dømt og avsagt, at eftersom med de i saken førte prov og vitnesbyrd bevises, at denne påstevnte innhegnede løkke, som ligger nest inntil Gullerudgården, har i rolig hevd over tjuge års tid vært med gård og grunn innhegnet og fulgt under Gullerud, så visstes nu ikke efter sådan hevd efter loven det nu derfra at kjenne, men fremdeles dertil at forblive.

Nok med samme lagrettesmenn og samme dag den 8.august ble retten betjent på Li

i den fra 13.juli oppsatte sak imellom Anders Jørgensen og Siver Tandberg, samt Ole Gundersen Gagnum og Marte Hesselberg, som samtlige i egen person møtte i retten, untagen Marte Hesselberg, på hennes vegne møtte hennes sønn Erik Engebretsen, som citanter på den ene side, - og Kristen Li, og selv i rette, og på hans landherres, veledle hr.assessor Anders Simensens vegne, hans tjener Gudbrand Rasmussen, på den annen side.

Og ble av samme vederparter fremstillet disse efterskrevne prov: Jon Olsen Vågård, sa seg ved 82 år gammel, og prøvet at han nu i dette år for et halvt hundrede år siden tjente salig Ole Torkelsen på Hønen, som viste ham opp i skogen etter ved. Og han kjørte oppad den vei som går ende nord ifra Trøgstad, og der nord på bakken kom han til Jens Li, som da bodde på Li, og sto der og hugg tyrived. Og Jon spurte ham hvor han kom til å hugge tyri der. Dertil svarte han, hvorfor skal jeg ikke hugge her, det er voris almenning til Li, Gagnum, Hesselberg, Tandberg og Hønegårdene, og sa at de har hugget tømmeret tilforn, nu må vi hugge stubbene "efter di ved indtet huortill di duves".

Etter tilspørgelse sa Jon Vågård seg ei at vite om Jens Li enten hadde eiedeler eller rett til å hugge på samme steder.

S.34 b. Gjertrud Andersdatter Borger sa seg på det "femfte tiouff" år gammel, prøvet at for ungefehr et halvt hundrede år siden, da hun bodde på Borger med hennes første mann Iver Iversen Borger, og de bodde der i 38 år, da imidlertid hugg han tømmer for Jens Li for halvannen daler, og han hugg det som han sa uti sameige og vest på moen, og kjørte det ned ved Trøttelsrud.

Nok etter tilspørgelse sa hun seg ei at vite om Li har noen eiendeler på vestsiden av den store almannvei som går fra Tandberg til Langengen, eller var noe derom bevisst.

Jens Nordby sa seg ved 60 år gammel, prøvet at det samme år som salig Nils Bendtsen først bygde sine sager i Hønefoss, som han mener skal være over førgetiufge (40) år siden, da bodde der en kvinne på Tandbergs ødegård, nemlig Langengen, som de kalte Tydske Røyen. Hun hadde to sønner som lokket Jens Nordby med seg til å flå bark av furuer på vestsiden av almannveien ved Brådalen, "huilcked de ville bruge till spise for hunger skyld". Og de trær som barken ble avflådd, dem nedfelte Jens Li og hugg dem opp til tømmer. Men sa atter at fornevnte drenge da hugg og felte dem ned, og Jens hugg dem opp i tømmer og kjørte det bort. Etter tilspørgelse sa han seg ei vitterlig om han hadde det med Tandbergfolkenes forlov, ei heller vitterlig om Jens Li var noe

berettiget til eiendom eller ikke på det sted som samme hugst skjedde.

Birgitte Tomasdatter Gullerud provet at hun for ungefehr førgetiufge år siden, har hørt hennes salige faders, Tomas Tandbergs ord, det han sa til sine barn og folk, at Li, Gagnum og Hesselberg, de hadde deres egedeler på den østre side av almannveien. Hvilket han således sa når han fornam, at de hugg vest over veien. Og ellers sa at han ikke visste at der var gjort noe skjelne eller dele dem imellem, hvilket han således sa for dem som et løst snakk. Ellers sa hun seg nok at vite at de på Hesselberg, de hugg bråter på vestsiden av almannveien, og de på Gagnum hugg der "vid". Men hun visste ikke at de på Li hugg eller brukte der noe på de tider vesten veien.

Anne Gundersdatter Ultvedt provet at for ett og tredve år siden, da hun var tjener hos sin fader på Gagnum, da gjette de med deres fe i moen om hverandre, både de på Li og Gagnum, og hørte ingen trette derom.

Mari Kristoffersdatter, huskvinne på Gile, provet at hun og hennes salige mann Jacob Nilsen Li, de bodde på Li i fjorten år, og det var nu i vår sju år siden de kom derifra, og imidlertid de der bodde, da hugg de bar og beitet ("bar og beed") på vestsiden av almannveien i moen, og der var ingen som hindret dem i det. Og de hugg tømmer til en badstue vest i Kvernbergbakken, som ei heller noen talte dem til derfor. Men hun visste selv ei videre hvor det var hugget, enn hennes mann sagde det for henne.

Ole Jensen Vaker provet at han kan minnes på nogle og tiufge år, at Kristen Lis formenn boede på Li, nemlig salig Jacob og Daniel Li, de hadde deres fereksel så og noen små bråter på den østre side av almannveien, men han vet ikke at de hadde noen hugst på vestre side av almannveien, førenn Kristen kom der at bo.

Gudbrand Olsen Vaker provet at han har sett at Kristen Lis hester og fe har gått i moen østenfor almannveien som går fra Tandberg, og hadde ei videre at prove.

Engebret Veisten sa seg ei noe i denne sak å ha å prove.

Ble så av Anders Jørgensen fremlagt hans og medinteressenters innlegg dat.idag.

Har så alle forskrevne prov avlagt deres ed på deres provning som forinnført.

Partene avvartet dom i saken.

Da efter tiltale, gjensvar og denne saks leilighet er således for rette dømt og avsagt:

Såsom i den første påstevnte post om Kristen Lis innhegning av felles febeite og hestehavn på den østre side av almannveien, hvor nu befinnes en stor løkke av Kristen at være innhegnet nest ved Gullerud, av beste land som finnes i samme mark på østsiden almannveien, og finnes nu bestående med avgrøde uti, så bør Kristen samme innhegning igjen at utlegge til felles febeite som det har vært tilforn, når han des nu deruti bestående avgrøde har innhøstet.

Hva seg belanger den annen post om den påstevnte åvirke- og bråtehugst, som Kristen Li på den vestre side av almannveien begått, så kan det ei fornemmes av de førte prov eller noen annen lovlig bevislighet, at den foromrørte almannvei er kjent eller dømt for noe etterrettelig skjelne eller dele imellem forskrevne gårders egedeler. Så formelder og Birgitte Tomasdatter Gullerud

uti sin provning efter hennes salige faders Tomas Tandbergs ord, at han ikke visste at det var gjort noe skjelne og dele dem imellem. Og nu ei heller er stevnet til noe skjelnes og deles oppretning, men allene på åvirket, altså visstes ikke nu noe egentlig derom at kjennes, videre enn at all den stund egedelene ikke befinnes å være lovlig skiftet og delt, kan den gård Li S.35 b. ikke utelukkes ifra sin lodd og anpart advenant, etter gårdens skyld, av fornevnte uskifte egedeler. Men hvis det etter dannemenns skjønn og granskning kan befinnes at han har hugget og røddet mere enn hans lodd og anpart kunne påløpe, og de andre loddeiere ei har hatt eller nydt like derimot, da bør han dem derfor at innstå efter loven. Så oppheves også kost og tæring for denne sinde på begge sider.

Rettergang på Veholt ved Skamandsteigen på Tyristranden
17.august 1696.

Lagrette: Harald Frok, Svend Hverven, Siver Tandberg, Ole Jensen Vaker, Kristoffer Røyseng og Madts Lerberg. Hosværende bygdensmannen av Norderhov Peder Rasmussen Rå.

Hvor da Ole Jonsen Veholt, uti hans landherres monsr.Jørgen Larsens nærværelse, for oss uti rette produserte en femte stevneseddel, dat.10.hujus, hvoruti han til idag latt hitstevne en del prov til å prove om skjelne og dele imellem Hovind og Veholt, nemlig Gudbrand Simensen, Gunild Simensdatter, Simen Paulsen Egge, Ole Paulsen på Bjørke, Mikkell Myra, Peder Skarvehellen og hans hustru. Item til samme prov å påhøre hitstevnet Sr.Jacob Lut som landherre til Hovind. Item stevnet Åse Dalen med samt de tvende beskikkelsesvitner Ole Gregorsen og Jens Solberg, samt Randi Kauserud.

På vederpartens Sr.Jacob Luts vegne, møtte hans tjener Christen Christensen, boende i Domholt.

Og etteat vi tillike med endel av provenene var ved en stein i Klavåsen, som formentlig en delestein, så og vi lagrettesmenn var med dem et støkke i vest, nordvest derifra etter samme steins visning ved en steinrøys, hvor der lå en stein nedkast på en slett bergnabbe, hvilken stein syntes lagt til å ha vært en delestein, hvor strekningen videre ble tagen i øyesyn til "Loffstueberget", og oppad Ullernkjenn som ligger etter samme strekning, og deretter at skulle strekke seg over en del såsom det nørderste hjørne av Heierens akker. Ble så videre med provenes tagelse forfløtt til imorgen.

Den 18.august på Veholt compareret for oss igjen i rette fornevnte Ole Jonsen Veholt og hans landherre monsr.Jørgen Larsen, og fremstilet deres stevnevitner, nemlig Anders Jørgensen Tandberg og Peder Torkelsen Svarstad, hvilke ved ed avhjemlet at de samme stevning lovlig har forkynt.

På vederpartens Sr.Jacob Luts vegne, møtte hans tjener Christen Christensen, som på hans vegne protesterte at han ikke er lovlig stevnet, ettersom dette er ikke noen sak om åvirke som henhører S.36 a. til femte stevne, og derfor formener at ei noe bør foretages eller prov forhøres etter dette stevne mål. Såsom han og

selv om noe skulle foretas, har flere vitner som er samstemmig med Åse Dalens vitne. 2. Påstår etterdi at saken er i prosess for lagmannen, formente han at ingen prov forinden hans kjennelse er fallen bør føres eller tages. 3. Foruten ellers at der ligger andre plasser imellem Hovin og Breien, som er Skamannteigen og Feygeren (Fegri), hvis eiere om noe skulle foretas, formentlig og tillike burde varsles. 4. Og særlig er hans formening at disse nu innstevnte vidnesbyrd, som tilforn mesten alle har avlagt deres provning, nu ingenlunde bør videre eller anderledes forandres enn hvis de tilforn ved ed har tilstått. 5. Og omskjønt Ole Veholt vil føre vitner om at de på Veholt har ligget i seter vesten for Heieren, så formener han at sådant være skjedd med bevilgning, og ingenlunde med des i seter liggelse at kan vinne eiendom, helst og siden Jacob Lut derpå har bevist å ha mere enn halvannen tiders hevd etter loven.

Monsr. Jørgen Larsen på egen og sin landbonde Ole Veholts vegne, derimot svarte at hva femte stevne angår, refererer han seg til loven pag. 37. Item at dette allene angår skjelne og dele imellem Veholt og Håvi, så og at den seneste prosess og dom var allene mellom Tord Breien og Jacob Lut, og loven tillater at om ennskjønt der var gåen dom, der dog ei må nektes at føres videre bevislighet til sakens opplysning. Og det Jacob Lut lar foregive å ha flere prov som kommer overens med Åse Dalens provning, da svarte Jørgen Larsen derimot, at Åse Dalen er Jacob Lut så nær besvogret, at hennes sønn og Jacob Lut har hver sin søster til ekte. Derav hennes provning ei kan være gyldig.

Og som han formener at dette stevнемål og vitners førelse er loven ei noen måter motstridig, så var han begjærendes at de innstevnte prov måtte tas til forhør, hvilket ei visstes ham at kunne vegre.

Hvorfor seg så av de innstevnte prov fremstillet seg, og etter edens forelesning og formaning til deres sannhet og salighet å ha i akt, såsom først Gudbrand Simensen på Svarstadeie, sier seg henimot 80 år gammel, prøver at hans fader og hans far(?) fader og siden hans broder Paul, de bodde mann etter mann her på Veholt, og Gudbrand selv var oppvoksen her på gården til han var ungefehr tredve år gammel, og imidlertid og alt det han kan minnes, så og av sine foreldre hørt, at den delestein som oss igår anvist, og er bestående norden for almannveien oppe i "Klaufåsen", at den S. 36 b. har vært holdt og fulgt for rette dele mellom Veholt og Håvis eignedeler, og Skamandteigen at gå på den østre og søndre side til samme stein. Og siden etter samme steins visning og strekning fulgtes dele imellom Veholt og Håvis eignedeler til Loftstuberget på nordre side av berget i en høy knolde, og så derifra til Ullernkjenn-dammen. Og så derifra på nordre side av Grytingseter-volden, hvor der i de tider var bestående en stein som holdtes for delestein. Men om samme stein var der ennu bestående, det vet han ikke. Item provet at hans foreldre de oppryddet og bygde en seter såsom i nordvest ifra Grytingen, og brukte den all deres tid ubehindret. Nok provet han at det første han kan minnes, da var den plass Heieren ikke opprødd. Nok provet han at førenn hans foreldre de bygde den fornevnte seter ved Gryttingen, da hadde de deres seter og seterbo på den nordre side ved Heieren, som de brukte og fulgte under Veholt. Og som en ved navn Jon og siden Hågen og Ole Heieren begynte først å hugge og

opprødde det fornevnte Heieren, allikevel hans foreldre forbød dem at de ikke skulle rødde så langt nord imot seteren, hvilket de ikke ville akte, derfor måtte de opprydde seg den andre fornevnte seter ved Gryttingen, formedelst de ikke kunne ha havn til deres fe, formedelst deres rødnings skyld synden for den forrige seteren.

Gunild Simensdatter, fornevnte Gudbrand Simensens søster, en gammel kvinne, prøver at hun har hørt sine foreldre, som bodde på Veholt, så og av hennes broder Paul, som bodde der siden, at skjelne imellom Veholt og Håvis egedeler gikk i Loffstuberget. Item at uti Hannibalsfeiden, da kjørte hun tømmer for sine foreldre, som var huggen i Klavåsen, og hørte ingen anke derpå. Ole Paulsen og Simen Paulsen, begge født og oppfødd her på Veholt, prøvet enstemmig etter deres salige faders, Paul Simensen Veholts ord, som de sier seg av ham at ha hørt, således at Veholts eiger gikk ifra Skamandsteigen og i Loftstuberget, fra Loffstuberget i Ullernkjenn-dammen, derifra til Gryttingen. Item at han og ubehindret fulgte og brukte den seter nordvest fra Gryttingen, som deres farbroder fornevnte Gudbrand Simensen har prøvet om. Item prøvet at dem selv vitterlig, at for nogle og tiufge år siden, da lot Jørgen Larsen ved Gunvald Vik og flere bønder hugge en stor andel tømmer sønden og vesten for Harpeflågen, og det på ungefehr tre års tid, og kjørte det ned S.37 a. til fjorden ved Haga.

Item og at deres salige fader, alt det de kan minnes, hadde tømmerhugst på samme steder og alt ut til Klavåsen, såvel som også uti Åklangsåsen, og ingen gjorde dem derpå noen hinder i de tider. Den eldste av fornevnte brødre sier seg nu ved 40 år gammel, og den annen, nemlig Simen, ved 38 år gammel.

Peder Jensen Skarvehelden prøvet at for ungefehr førgetiufge år siden, da var han og salig Torger Breien efter salig Johan Snels befaling, til at bese endel hugst som salig Nils Onsaker skulle ha begått i disse gårders egedeler, og befalte dem å gjøre arrest derpå, hvorpå siden ble stevnet. Item prøvet at salig Tomas Ask, Engebret Hjelle og Torger Breien de bygde først Åklangsdammen, og førte tømmer derigjennem, og var der ingen dam tilforn.

Birgitte Siversdatter Skarvhelden prøvet at hun nu ungefehr 66 år gammel, og minnes at den tid Johan Snell bodde her på Veholt, og han da lot hugge master ved og omkring Ullernkjennet, og drev dem ned om Kauserud, som ikke da var opprødd, og om Opsal og Solberg. Peder Ekornrud ("Eknurud") prøvet at salig Tomas Ask, Engebret Hjelle og Torger Breien de bygde først Åklangsdammen, og fløtet tømmer derigjennem elven både oven og utenfor dammen, og vet ikke at der noen tid var dam tilforn. Noen tid derefter, da Jacob Lut lot bryte tømmer i dammen, og han da var på Breien, da bød han Torger Breien en tønne fisk om året for det at Åklangs- og Skjærstøedammen ("Skierstøedammen") måtte stå tilfreds, ettersom Torger Breien hadde beklaget at hans fiskeri var fordervet for samme dammers skyld, som Jacob Lut hadde tømmerbruk igjennom. De tvende beskikkede vitner, nemlig Ole Gregorsen og Jens Solberg, som på Jacob Lutttes vegne har beskikket Åse Dalen, har Jørgen Larsen tilspurt om de kunne lese og skrive, hvortil de svarte nei.

Alle forskrevne prov har nu avlagt deres ed på forinnførte deres provning, hvorefter monsr. Jørgen Larsen var provsbrev begjærendes.

Rettergang på Støveren i Soknedalen

1. oktober 1696.

Lagrettesmenn: Fredrik Lundesgård, Asle Kroksrud, Gudbrand Halkinrud, Engebret Rudstan, Hans Flaskerud og Tosten Modalen, samt bygdelenismannen Torbjørn Rud.

Kom da i retten Peder Støvern og Harald Andersen Støveren, som hadde stevnet Gudbrand Kittelsby for ulovlig bråtehugst i Støverens eidedeler, og til prov stevnet Mons Larsen Kittelsby, Anne, tilforn værende på Kittelsby, Engebret Gardhamar, Hans Jørgensen og Kittel Torsen, til å prove om vitterlig dele mellom Støveren og Kittelsby.

De innstevnte møtte selv i retten.

Mons Larsen Kittelsbyeie sier seg ca 30 år gammel, provet at for ca 10 år siden, tjente han hos Kristen og Jørgen Kittelsby, og da hugg han sagtømmer for dem i den vestre hald av Tøråsetervolden, og han hørte ingen anke på det, men hvem eiendelene tilhørte, visste han ikke.

Engebret Gardhamar provet at for nogle og tyve år siden, da hans far Peder Gardhamar og gamle Ole Kjos brukte Støveren tilsammen, og de engang satt og snakket sammen på Støveren, og talte om en bråte som Peder Finde, som da bodde på Kittelsby, hadde hugget S.44 b. oppe under åsen imellom Kittelsby og Støveren, og de sa han hadde røddet inn på Støverens eige.

Hans Jørgensen, ca 36 år, tilholdende på Gardhamar, provet at han på sin far, Jørgen Kittelsbys vegne, var med Mons Larsen og hugg tømmer på foranmeldte sted.

Kittel Torsen Gardhamareie, ca over 50 år. provet at for ca 16 år siden, da brukte han Støveren i to år. Da hadde han sitt bruk med bråte og tømmerhugst oppe ved den øvre kobbergruve, og så i den vestre bredd av den myr som ligger vesten for samme gruve, og så nede i hjemmelien, og det var ingen som anket derpå. Men om noe egentlig dele mellom Støveren og Kittelsby visste han ikke.

Anne Pedersdatter var nu ei tilstede at vitne formedelst sykdom. Dernest ble av vederparten Gudbrand Kittelsby, fremstillet følgende prov:

Paul Haukedalen, ca 38 år, provet at hans salige stefar Helge Veme, han brukte søndre Støveren i mange år, og det kan være 9 år siden han quitterede det, og Gjest Pedersen han brukte da nördre Støveren i noen år, og de holdt seg da med Støverens eidedeler på den østre side av Tøråsen, men hver av dem brukte sin landrem hjemmefra. Ellers bad hans foreldre Peder Finde, som da bodde på Kittelsby, at de måtte gjete med deres fe over Tøråsen til Tøråseteren.

Amund Rognerud provet, at for ca 30 år siden, da lå hans foreldre, som da bodde på Veksal, med deres fe på Tøråseteren, og det med Peder Findes forlov, og de gav ham seterleie.

Erik Kjeldsen Helgerudeie tjente for ca 30 år siden i 7 år Solve Bårdrud, som også leiet Tøråsseteren av Peder Finde, som da bodde på Kittelsby. Det samme gjorde de på Veksal, Ve, Helgerud og Haugen.

Anders Olsen ved Sørefoss provet, at for ca 30 år siden, da han bodde på Helgerud, gav Tomas Ask dem leie av Tøråsseteren i 5 år. Tomas eiet da Kittelsby.

Levor Sessrud kunne ikke antas til prov fordi Gudbrand Kittelsby hadde hans søster til ekte.

S.45 a. Jon Bjørke provet at han minnes at for mere enn 30 år siden har det stått en delesgård imellom Kittelsby og Støveren, fra Storelven og et stykke oppetter åsen, og som nu forleden år av Gudbrand Kittelsby av ny opprettet, men litt mere inn på Kittelsbys eige enn den gamle som ennu synes.

Arne Paulsen Bårnås provet at da hans salige fader for ca 20 år siden bodde på Bårnås, da leiet han risskaug av Peder Finde på Kittelsby, men Peder sa han måtte ikke gå lenger enn til bekken ved fornevnte risgård.

Anne Toresdatter på Rudseie provet at hennes salige mann, Gjest Pedersen bodde på Støveren i 9 år, og det kan være ca 17 år siden de kom derfra. Da holt de for dele her nedlies ved elven etter en bekk som fornevnte risgård er oppgjerdet straks hos. Men om noe dele ovenlies visste hun ikke.

Det fornevnte prov Erik Kjeldsen forklarte videre, at han egentlig ikke visste om de som bodde på Helgerud betalte seterleie til Peder Kittelsby eller til landherren Tomas Ask. Jacob Lut lot ved Gudbrand Kittelsby inngi sin skriftlige innsigelse, dat.28.sept.1696.

Deretter begav vi oss tillike med provene til åstedens begranskning, hvor provene anviste de steder de har provet om. Da både Gudbrand Kittelsby og citantene ville føre flere prov, nemlig Rolf Kimmerud på Modum, Kittel Hovland i Sigdal og Anne Pedersdatter ved Viul, som nu ei var tilstede, og da vinteren stundet til, ble man enige om å utsette saken til 18.juni 1697.

(Denne saken på Støveren er transkribert av Erling Bjørke).

S.45 b. Monsr.Jørgen Larsen, vohnhaftig på Hønen, gjorde en erindring og advarsel til Amund Rognerud og Jørgen Oppen, som var nu begge selv tilstede, at ettersom at han fornemmer at de innfaller med deres hugst og åvirke over Sessrudelven og inn på hans gårder Ask og Hjelle med flere hans gårder på Tyristranden, des eignedeler, og han formener at Sessrud eiger ikke mere går over Sessrudelven oventil enn nedentil, og derfor advarte dem, at de seg fremdeles ifra slik åvirke over samme Sessrudelven entholder.

Rettergang på Gomnes tingstue i Hole

5.oktober 1696.

etter høyedle Hr.stiftamtman velb.Christen Stochflets bevilling.
Lagrettesmenn: Mads Sørum, Gunder Rud, Jørgen Fjeld, Lars Lia,
Nils Lårvik, Rasmus Gomnes, Ole Olsen Stadum og Engebret Ullern.

Var hos og overværende kongl.maj.s fogd Sr.Lars Tønder, samt bygdelenismannen Tosten Svarstad.

Fremstilte seg uti rette høyedle og velbårne hr.oberst Caspar Brockenhuus, som ved sin fullmektig velagt.Peder Pedersen og til idag hitciteret forrig lieutenant monsr.Anders Bron til å lide og undgjelde for sine løsaktige og uforskammede angivelser for hans høyedle hr.statholder Gyldenløve.

Den innstevnte Anders Bron møtte selv for retten tilstede, såvelsom hans fullmektig Jørgen Snell.

(Det legges fram mange skriftlige innlegg fra begge parter, bl.a. en krigsretts dom dat.18.mars 1693, hvori ble opplest Marta Hesselbergs og Gunild Kjeldsdatters klagemål over lieutenant Anders Bron. Løytnanten hadde også hevdet at obersten skulle være både hans sakfører og avindsmann).....

Da lieutenant Bron beropte seg på vitnesbyrd langveis ifra, ble saken forfløtt til 14.desember, "og monsr.Anders Bron des imidlertid enten at stille eller vere borgen efter lougen". (Saken opptar 4 sider i Tingboka).

S.47 b. Alminnelig saketing på Trøgstad tingstue i Norderhov
14.november 1696.

Lagrette: Engebret Veisten, Nils Hverven, Halvor Bråk, Anders Grønvold, Alf Gjørud, Mikkel Veksal, Gudbrand Ultvedt og Nils Bjørnstad.

Overværendes kongl.maj.s fogd Sr.Lars Tønder.

Monsr.Nils Iversen av Bragernes lot tinglyse en kontrakt av monsr.Gregers Mortensen, om hans sag at bruke til 300 tylder tømmers oppskjørsel ved Heieren, dat.22.juni 1696.

Sr.Peder Sørensen på Bragernes lot tinglyse et pantebrev av Fredrik Olsen Vestern til ham utstedt på 674 riksdaler, og derfor pantsatt 13 i nedre Kvernhussag i Hønefoss, samt et kvernhaus ibid med tre par kverner uti, nok Eikli ødegård skylder to skinn, og uti Vestern 1/2 skippund og 1 lispund med bygsel, og en husebygning ved øvre Myrsund. Item alt hvis sagtømmer han har eller bringer til veie med derav skjærende bord, inntil betalingens fyldestgjørelse, dat.3.april 1696.

Nok lot ermelte Sr.Peder Sørensen tinglyse Peder Rasmussen Rå's til ham utstedte pantebrev på 1/2 skippund i Fjeld, i Rå 1 skippund, uti øvre Vaker 1/2 skippund, i Slåra 1 kalvskinn, i Gundereng og Svarverud 1 kalvskinn, i Pjåka 2 kalvskinn, for 299 1/2 riksdaler 3 skilling. Dat.15.mars 1695.

Gunder Sørensen ved Hønefoss lot tinglyse monsr.Anders Larsen Smits til ham utstedte skjøte på den ødegård Østby, skyldende 1/2 skippund tunge, dat.10.april 1696.

Monsr.Søren Hansen Lemmich lot tinglyse et pantebrev av Paul Gundersen Klekken til ham utstedt på 1 skippund tunge med bygsel uti Klekken for 68 riksdaler pantepenge, dat.13.august 1696.

Hans Halvorsen (Pay) av Bragerøen lot tinglyse sitt auksjonsskjøte av Sr.Henrich Blichfeld samt Lars Simensen Dramdal og Sr.Mads Jensen Viel på fornevnte Lars Simensens forrige sag i Heieren med des tilhør, dat.13.april 1695.

S.48 a. Ole Eriksen Stiksrud lot tinglyse sin bygselseddel av assistensråd Jørgen Phillipsen på den plass søndre Stiksrud, dat.18.april 1696.

Belangende den sag som Ole Ellingsen Nes til seneste ting i rette søkte imot Anders Larsen Nes, så bekom nu citanten Ole Ellingsen etter begjæring sin irettelagte bygselseddel igjen, og ei ble fordret saken til doms enten av citantene eller vederpartene.

Anders Jørgensen Tandberg på Fredrik og Anders Lundesgårdens vegne, fordret den sak til doms som de nestleden saketing den 14.juli imot Gregers Mortensen Sand, til å forsyne dem med lovlig skjøte på Lundesgård, så er de erbødig derimot at betale ham resten av de derom accorderede kjøpepenge.

Men Sr.Nils Iversen av Bragernes lot ved Halvor Bråk inngive sin skriftlige protestasjon og innsigelse, at godset ham tilforn forpantet, dat.29.juni 1696. Item derhos følgende videmered kopi på stemplet papir og hans pantebrev dat.29.januar 1695.

På Gregers Mortensens vegne møtte nu ei noen tilstede. Da efter denne saks leilighet og efterdi monsr.Nils Iversen av Bragernes ved hans fremsendte innsigelse protesterer imot denne påstevnte monsr.Gregers Mortensens handling og sluttede kjøp med citantene Fredrik og Anders Lundesgården angående fornevnte Lundesgård, med formening samme kjøp lovmotstridig, og han ingen makt kan ha å hjemle dem det førend han blir avbetalt, eftersom samme med mere gods ham satt til forsikring, hvorom han og latt produsere videmered kopi av Gregers Mortensen til ham utstedte forsikringsbrev, dat.29.januar 1695, som tinglyst den 4.juli dernest efter, hvormed han ham blant annet uti forsikring og pantsetter Helgerud på Ringerike med underliggende sag og plasser, tillikemed Heierens bruk og det gods uti Soknedalen som han av Sr.commissar Lars Larsens sønner kjøpt haver, S.48 b. og nest dem deruti forsikret etc,

altså kan denne Gregers Morensens med fornevnte Lundesgårds bønder sluttede handling ikke eragtes gyldig imot fornevnte lovlig tinglyste panterrettigheter, eller deruti at kan gjøres citantene noen innvisning førenn det fra pantehaverne lovlig blir innfrelst, men at ha deres regress til Gregers Mortensen, for sådan mislig handling og deres skades oppretning, som lov og rett kan medføre.

Hans Halvorsen Pay av Bragernes ved Peder Rasmussen lot inngive sin varselseddel dat.22.september sist avvigt, hvormed han hitstevnet endel almue for restans og gjeld efter hans faders, Halvor Tollefsens regnskapsbok. Item derhos inngav hans skriftlige innlegg og lysende forfall, at han nu ei selv kunne

møte med regnskapsboken, og derfor begjærer des forfløttelse til neste alminnelige saketing. Hvormed det også forbliver.

Christen Hafnevig av Bragernes fordret dom over Nils Pedersen Finnsand for førgetiufge riksdaler han ham lånt og forstrakt, efter derom inngivne videmered copi, på stemplet papir, av hans bevis, dat.11.oktober sist avvigt, hvorfore ham skulle betales med masteskog, som citanten foregiver at ei noen masteskog som døgtig hos ham finnes.

Den innstevnte Nils Pedersen Finnsand møtte selv tilstede og gjelden vedgikk at være riktig. Sa og at han ei vet å ha døgtig masteskog til des betaling, men ville ellers gjerne fornøye ham for sin forstrekning.

Citanten begjærte dom på sin fordring med tilforårsagede omkostning.

Da etter sådan beskaffenhet er fornevnte Nils Pedersen tilfunden å betale forskrevne lovlig og vedgåede gjeld, nemlig førgetiufge riksdaler til Christen Havnevik innen 15 dager med tre riksdaler for denne prosessens omkostning.

S.49 a. Tosten Narvesen Bergsund og hans svoger Gudbrand Pedersen Medbøen hadde hitstevnet og uti rette fordret Kittel Toresen Gardhamar for fire kjør som han har på leie av deres salige fader og verfader Narve Veme, og ei villet svare des leie for nestleden år.

Den innstevnte Kittel Toresen møtte selv i rette, og ei benektet at han var lovlig stevnet.

Herom ble de nu således for retten forlikte, at Kittel Gardhamar skal til høsten igjen i 1697 levere og forskaffe dem tre døgtige kjør, som imidlertid skal være uti Kittels "aabørsell" og tilsvar, hvilket de mes hånderbånd bekreftet.

Alminnelig saketing på Gomnestingstue i Hole
16.november 1696.

Lagrettesmenn: Jørgen Fjeld, Mads Sørnum, Gunder Rud, Engebret Ullern, Lars Lia, Nils Lårvik, Ole Olsen Stadum og Rasmus Gomnes. Var overværende kongl.maj.s fogd Sr.Lars Tønder, bygdelensmannen Tosten Svarstad samt menige almue.

Hvor da ermelte kongl.maj.s fogd lot for almuen opplese og forkynne voris gunstige Hr.amtmanns, velb.Povel Gluds skrivelse og order til ham, om gjelker og skyd som almuen skal holde istedenfor hingster, som ei mere enn 2 eller 3 med i hvert prestegjeld må holde, dat.23.september 1696.

Sr.Peder Sørensen på Bragernes lot tinglyse Peder Rasmussen Rå's til ham utstedte pantebrev dat.15.mars 1695, hvorved han med mere gods ipantsetter uti Fjeld, som Johan Svendsen nu bruker og påbor, et halvt skippund med bygsel.

Kristoffer Nilsen søndre Gomnes lot tinglyse sin bygselseddel av Sr.Christen Christensen på en fjering uti søndre Gomnes, som avgangne Gudbrand Gomnes tilforn brukt, dat.14. 9br.1696.

Monsr.Christian Tommesen på voris gunstige hr.amtmann velb.Povel Gluds vegne, fordret dom over disse efterskrevne, som ham skyldig for korn som han dem i forleden våres efter deres innstendige begjæring i deres nød og trang forstrakt, nemlig:
Håvord Moe, 3 rdl. Møtte og vedgikk gjelden.
Håvord Hundstad, 3 rdl. Sa seg i minnelighet å ville betale.
Ole Eriksen Evjue, 3 rdl. Hans kvinne møtte, ville betale i minnelighet. S.49 b.

Men Christian Tommesen var dom begjærende.

Hvorfore de samtlige er tilfunden forskrevne lovlige og vitterlige gjeld til velb. hr.amtmann eller hans fullmektig at betale innen 15 dager, med samt enhver at betale i forårsaked omkostning en riksort.

Monsr.Christian Klebo i Vikersund lot tinglyse et auksjonsskjøte av auksjonsmesteren Sr.Henrik Blichfelt, tillikemed proprietærene Sr.Johan von Cappelen og Sr.Søren Jensen til ham utstedt på den gård Domholt og des ....., dat.13.sept.1695, skyldende to fjeringer tunge med bygsel.

Monsr.Claus Holst på velb.hr.amtmann Gluds vegne, fordret dom over Ole Gjesvold for 6 rdl han er skyldig for to tønner bygg og en tønne rug.

Ole Gjesvold møtte i rette og vedgikk gjelden, og bad om dag, så ville han betale.

Nok Peder Fjelds efterlatte hustru Mari Johansdatter for en tønne bygg = 2 rdl. På hennes vegne møtte lensmannen Tosten Svarstad. Vedgikk gjelden og bad om dag.

Men monsr.Claus Holst var begjærende dom. Hvorfor de er tilfunden å betale samme lovlige og vedgåede gjeld innen halvmånedsdag med des forårsakede omkostning, nemlig Ole Gjesvold 1/2 rdl og Mari Johansdt 1 ort.

Monsr.Christen Havnevik av Bragernes i rette fordret Christen Christensen, boende i Domholt for hvis ham skyldig. Christen Christensen møtte selv i rette og begjærte dag og oppsettelse til neste saketing, noe Christen Havnevik samtykte i.

Fredrik Johansen i Skjærdalen i rette fordret Hans Kristensen på Feigren eige (Fegrieie), item Siver Håvi, som begge møtte selv i rette, havendis dem at tiltale for en stor jerngryte, som Hans Kristensen vedsto at var på en halvtønne stor, hvilken han forleden sommer lånte av Fredrik Johansen, og hadde den halvannen dag og kokte tjære i den. Deretter kom Siver Håvis to jenter og sa at Siver hadde lånt gryten av Fredrik Johansen, som Fredrik S.50 a. nu og var gestendig.

De skulle hente den, og som de løftet den opp og skulle bære den, da falt den ned for dem og sloes i sønder. Og det sier Siver Håvi at var årsaken dertil, at vierne som den skulle bæres med, var forbrent.

Fredrik Johansen sa seg å ha selv gitt 6 riksdaler for samme gryte, hvilke han formener seg igjen av dennem bør betales med tilforårsakede omkostning.

De innciterede formente seg begge å være undskylt, og den ene ville føre skylden fra seg på den annen. Men som ei annet kan fornemmes, enn der jo kan være skyld hos dem begge, nemlig at gryten enten kunne ha hatt skade førenn Sivers jenter hentet den, eller det kunne årsakes av det at vierne vært forbrant som Siver foregiver, så kan og endel henregnes til Sivers utskikkede folks uaktsomhet, at de ikke har sett seg fore hvordan gryten eller vierne som de skulle bære den med, var conditionered og døgtig, så er de begge tilfunden å betale Fredrik Johansen samme gryte med 6 rdl, og 1 rdl uti omkostning, hver av dem den halve part, og innen 15 dager.

Jørgen Henriksen Finne lot tinglyse sin bygselseddel av monsr.Nils Jacobsen Smit, på madane Verdelmands vegne, på den plass kalles Mattis Gregersens, skyldende 2 1/2 lispund tunge, dat.19.februar 1694.

Kongl.maj.s fogd Sr.Lars Tønder protesterte mot fornevnte bygselseddel, at samme finneplass, Mattis Gregersens, står uti kongl.maj. matrikkel innført for 5 lispund, og mente at den skatt og rettighet derav svare skulle. Mente også at de øvrige 2 1/2 lispund i samme plass må ennu være hans kongl.maj. tilhørig, og derpå burde tas bygselseddel hos ham på kongens vegne.

Anders Bjørnstad sa seg å ha hitstevnet og i rette fordret Tolle Gjesvold og hans sønn Ole Tollesen, formedelst Ole Tollesen S.50 b. nu forleden høst ved korsmesse tid på Sørseteren skal ha ridd ("redet") hans hest av veien, så han måtte la lete i noen dager før han fant den. Formente han derfor burde lide etter loven.

Tolle Gjesvold møtte i rette, og sa seg ingen skade å ha Anders Bjørnstad tilføyd, og at Anders Bjørnstad hadde ei noen rett til med sine hester at beite på den fornevnte seter, som ham til sin gård ei vedkommer. Hans sønn hadde skilt hestene ut, nemlig Anders's hest fra Tolles, "som gich hos schiud", at de ikke skulle forderve hinannen og bides om skjudet. Mente dermed ikke å ha gjort noe ille, men mere til gavn.

Ole Tollesen som var en liten dreng, sa at ettersom han tilfornhadde sett dem være sammen og bites, var han redd for at hans faders hest skulle forderves, som var svak, og den annen sterk. Så red han den derfor til Nordseteren, som ungefehr var en halv fjering derifra, og visste seg ikke dermed å ha gjort noen skade, men mente at det som i en god mening var mere til gavn. Da efterdi ikke bevises eller fornemmes at fornevnte dreng Ole Tollesen har tilføyd Anders Bjørnstad noen skade på hans hester, men allene redet den av veien ifra hans faders hester, at de ikke skulle forderve hinannen, som ellers tit og ofte har skjedd, at hestene av hinannen er fordervet og drept, altså vites ikke fornevnte Ole Tollefsen eller hans fader til noen brødfeldighet at kan påbyrdes, men for denne Anders Bjørnstads tiltale frikjent.

Kongl.maj.s fogd Sr.Lars Tønder var begjærende almuens sannferdige vitenskap angående kong.maj. forrige fogder Sr.Jacob Lut og Sr.Christen Christensen, hvorledes deres tilstand og leilighet kan være av næring, bruk og middel.

Almuen svarte at det dennem og alle her på stedet vel vitterlig deres slette og ringe tilstand, og nærer seg med bondebruk som andre bønder, og vet ei synderlig middel de kan være eigende, untagen noen små og ringe bondegårder. Hvorimot de har mange S.51 a. barn, såsom Jacob Lut 16 barn, de fleste umyndige. De er begge gamle og meget skrøpelige menn, som tit og ofte lange tider er sengeliggende.

Nok tilspurte fogden almuen om en ødegård Sørum, skyldende 1 1/2 pund, som uti 1661 års matrikkel skal være innført, videre enn de Sørumgårder som uti idsige matrikler finnes, hvorom utførlig forklaring av Rentekammeret fordres, ettersom det er ført salig Henrik Pettersen til mangel.

Hvortil tingalmuen gav til gjensvar at aldeles ingen vitterlig, det her er eller har vært flere gårder her på Ringerike av det navn Sørum, enn de tre gårder her i Hole prestegjeld, som nu av Peder, Mads og Anders Sørum, samt Hans og Klemet beboes og brukes.

Iten en Sørumgård i Norderhov sogn, som av Halvor og Jens beboes og brukes. Hvilke fire Sørumgårder finnes alle uti matrikulen innført.

Men den fornevnte Sørumgård som derforuten søkes, den finnes ikke her på Ringerike. Og om det skulle vært innført for den enge-ødegård Vekkeren, som brukes uti mange parter og under mange gårder, så vite ei heller at noen bruker noe i samme Vekkeren eng, at de jo også derfor uti matriculen finnes innført, og derav svare deres skatter og rettighet, men allene brukt og brukes til slåttelende som ellers en skrapeng med mangfoldige tuer besatt.

S.51 b. Alminnelig saketing på Trøgstad tingstue i Norderhov
19.november 1696.

Samme lagrettesmenn som lørdag 14., untagen Mikkel Veksal. I hans sted møtte Knut Veien.
Hosværende bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå.

Hvor da monsr.Christian Tommesen på voris gunstige hr.amtmann velb.Paul Gluds vegne, fordret dom over disse efterskrevne for hvis de ham skyldig for kornvarer, som han dem i forleden vår og sommer har forstrakt uti deres nød og trang:
Alf Gundersby for 2 tønner bygg = 4 rdl. Møtte og vedgikk gjelden.

Hans Larsen Nøkleby for 5 1/2 tønne bygg og 4 tønner havre = 15 rdl. Møtte og vedgikk gjelden.

Anders Olsen Lo for 5 qt.er bygg = 2 1/2 rdl. Møtte ikke.
Men lensmannensa han vedgikk gjelden.

Julius Gile rester 1 rdl 16 sk. Møtte ikke, men lensmannen sa han ei fragår gjelden.

Siver Tandberg for 3 tønner bygg og 2 1/2 tønne havre = 8 rdl.
Møtte ikke, men lensmannen sa han ei fragår gjelden.

Julius Gile betalte nu til Christian Tommesen de skyldige 1-0-16. De øvrige ble tilfunden å betale innen 15 dager med 6 skilling av hver daler i omkostning.

Ermelte Christian Tommesen fordret dom over Erik Jacobsen Knestang for 11 riksdaler rede lånte penger, som han ham den 29.februar 1692 hadde lånt.

Erik Jacobsen møtte ikke selv i rette, men lensmannen Peder Rasmussen svarte på hans vegne, at han vedgikk gjelden. Og at han var lovlig stevnet, bekreftet lensmannen og Kristoffer Jochumsen med deres ed.

Erik Jacobsen ble tilfunden å betale de 11 rdl med des rente, samt en daler i omkostning innen 15 dager.

S.52 a. Den ærverdige hederlige og vellærde mann, hr.Jonas Ramus, ved Nils Hverven, etter inngivne skriftlige varselseddel dat. 29.oktober 1696, hadde hitstevnet Jørgen Larsen Dramdal for landskyld av 1 1/2 fjering tunge i nordre Semmen for anno 1691, som fornevnte Jørgen Larsen brukt.

Item for des 1/4dels forhøyelse for misbetaling, samt prosessens omkostning, hvorfor han latt arrestere 8 tønner korn på nordre Semmen av gårdens avgrøde.

Item stevnet Harald Semmen og Hans Larsen Nøkleby at tilsvare om dem noen andel av samme landskyld tilkommer at betale.

Så og Paul Kile og Anund Rognerud, som gården for Jørgen Larsen i nærværende år har sådd og høstet.

Item ved en særdeles stevning dat.26.oktober stevnet hr.sekretær Treschov som bygselmann til gården, om han noe dertil har å svare.

Nok lot citanten anwise en fortegnelse under forðum stiftsskriver salig Johan Gaarmands hånd, på hvis jordegods som til Norderhov prestebol beliggende, dat.18.april 1666, hvoruti finnes innført Semmen for 1 1/2 sold korn.

På den innstevnte Jørgen Larsen Dramdals vegne møtte hans halvbroder Hans Larsen Nøkleby, såvelsom på egne vegne, og svarte at han og fornevnte hans broder ei har brukt mer i fornevnte gård Semmen enn 5 1/2 fjering, allikevel de har mått skatte for 7 fjering, som dennem er tilført i skatteboken.

Og Harald Semmen møtte og sa at han bruker ei mere enn 2 fjering i gården, som han seg i gården at være utlagt til bruks.

Men sa begge at de ikke ved noen rettens midler dennem imellem skiftet eller delt.

Videre sa Hans Larsen at der er en særdeles plass kalles Semmen eng eller Hallingby, som alltid tilforn har ligget under Semmen, og skyldte en fjering. Det brukes nu særdeles av Anders Hallingby, og formente de ei burde svare landskyld og rettighet av det som en annen bruker, og alltid tilforn har ligget under en skyld. Derom fremviste han en skattebok for anno 1693, hvoruti således mellende at skatten av Semmen, Knut besitter, skylder med underliggende eng 2 1/2 skippund: 1 fullgård, er under forrige fogd salig Henrik Pettersen hånd.

Kongl.maj.s fogd Sr.Lars Tønders fullmektige tjener Peder Larsen, gjorde sin innsigelse på sin husbondes vegne, at på fornevnte gård nordre Semmen, innestår ennu endel kongl. skatter for

nærværende år, som han forment burde først uttages førend noen kan gjøres utlegg i noe der på gården.

Videre etter tilspørgelse svarte Hans Larsen og Harald Semmen at for de 1 1/2 fjering som prestebolet tilkommer i Nordre Semmen, har de tilforn svart og betalt årlig en tønne korn, og ei benektet at det jo nu restet for de seks år med dette år innberegnet.

Men endnu som tilforn påsto de at den fjering for Semmen eng, eller Hallingby, deruti burde komme dem til hjelp, ettersom det er innberegnet i den hele skyld for gården etc.

Da efter denne saks leilighet, er således for rette dømt og avsagt, at efterdi uimotsigelig finnes at de halvannen fjering skyld som prestebolet er berettiget i nordre Semmen, og årlig pleier at svares med en tønne korn, jo finnes ubetalt og at reste for nest forløpne 6 årringer, men påstås at den fjering for Semmen eng deruti burde komme dem til hjelp, hvorom ingen efterrettelig forklaring forestilles eller vites, enn Jørgen og Hans Larssønner samt Harald Semmen, altså vites ikke med rette at kan frafalle velermelte hederlige mann, hr. Jonas Ramus'es lovlige søkning og påstand, at de jo enhver proquota bør svare og betale samme resterende 6 års landskyld, med samt 1/4 parts forhøyelse for 5 år, samt 2 rdl for denne prosess'es omkostning, S.53 a. hvorforre ham bør skje utlegg og betaling uti de på gården arresterede 8 tønner korn, som inntil des fyldestgjørelse bør forblive in sequestre uforrykt, og ingen seg dem bemektiger eller bortfører, førenn hr. Jonas nyter sin utlegg og betaling, med samt des treskelønn, om han selv skulle årsakes det at la treske.

Dog herved uprejudiceret hvis kongl.maj. fogd for kongl. skatter der kan restere, om ei annet til des betaling skulle finnes. Hva seg ellers belanger vederpartenes påstand om den engeplass som skulle ligge under gården, og skylder og skatter for 1 fjering, da har de deres regress derfor til den som det bruker, herved i alle lovlige måter.

Kongl.maj.s forrige fogd Sr.Christen Christensen, ved sin fullmektig Christen Christensen, efter forfløtning fra siste ting, i rette fordret en del for gjeld og restans:

Peder Engebretsen Nærstad for 43 rdl 20 sk. etter monsr.Jørgen Hansens dom av 23.oktober 1682. Den innstevnte Peder Nærstad møtte selv i rette og inngav fornevnte fullmektig Christen Christensens seddel, dat.26. 9br.1684 på 30 rdl, som Peder skal ha betalt til ham på samme dom. Peder Nærstad forklarte videre, at siden fornevnte dom har Sr.Christensen av ham bekommet en hest, som han selv betalte 10 riksdaler 1 ort og 8 skilling for, som han sa seg ville med sin ed bekrefte.

Item hatt en hest fra ham i tre måneder til den var slet utarmet, da Sr.Christensen skikket ham den igjen i skuren, og fordrer derfor i ringeste for hver uke 1 ort 8 skilling.

Nok 2 bpd homle for 2 riksdaler.

Hvilken Peder Nærstads oppskrift beløper tilsammen 45 riksdaler 1 ort 8 skilling.

Fullmektigen Christen Christensen derimot protesterte, at den hest som står anskreven for 10-1-8, var ikke mere enn som en daler verd. Er og ei heller det øvrige gestendig uten bevis.

Men såsom Christen Christensen på så langsommelig, som 14 års, tid etter loven og kongl.nådigste forordning ei har søkt eller gjort riktighet og avregning med Peder Nærstad om deres imellemværende, så vites ei med rette at Peder Nærstad jo bør avkortes og godtgjøres det forskrevne hans anførte imot Christen Christensens fordring, hvorefter befinnes at Christen Christensen ei bør noe hos Peder Nærstad komme til gode, men Peder for samme hans fordring frikjennes.

S.53 b. Nok etter fornevnte dom fordres Rasmus Veisten for 9 riksdaler 1 ort 15 skilling og 1 1/2 ort dompenge forsamme dom. Og allikevel ham til seneste ting ble lovdag forelagt, møtte han dog ei nu i rette. Hvorfor han er tilkjent forskrevne 9-3-3 å betale innen 15 dager med samt 1 1/2 riksort i omkostning.

Marta Haga "Hauge") etter samme dom fordres for 1 riksdaler 2 ort 1 skilling og 6 skilling i dompenge. Hun møtte ikke, hvorvel lovdag ("laugdag") forelagt fra seneste ting. Hvorfor hun er tilfunden å betale gjelden innen 15 dager med 6 skilling i omkostning.

Paul Pedersen ved Hønefoss fordres for 3 riksdaler i prinsessestyr av en halv sag for anno 1680. Møtte selv i rette, og sa seg aldri å ha eiet noen sag her i verden, men hvis han har latt skjære, har han leid på andres sager. Og ettersom Christen Christensen stevnet ham urettelig, da formente han at Christen Christensen burde betale hans omkostning for de han både nu og til nest forrige ting med tilsvær og reise vært umaket.

Etter sådan leilighet er Paul Pedersen for fornevnte Christen Christensens fordring frikjent, og Christen Christensen at betale ham uti omkostning en halv riksdaler.

Fredrik Olsen Vestern kreves for 2 riksdaler og Knut Olsen Ryber for 1 riksdaler som skulle være prinsessestyr for anno 1680 av en halv sag Hønefoss, som de eide sammen.

Fredrik Olsen møtte i rette og visste seg ei en skilling derfor at restere. Det samme svarte Peder Rasmussen på Knut Rybers vegne. Hvorfor de også for samme fordring er frikjent.

Torger Løken fordres for kongens anpart tiende for anno 1682, nemlig 1 1/2 tønne korn, 1 1/2 setting erter, 1/4 setting "tore" (tjære?), tiendeost 1 ort. På Torgers vegne svarte Peder Rasmussen at han hvert år har betalt og levert sin tiende på kasteboen og "tiendetaget", og visste ham aldeles intet skyldig. Er derfor for samme fordring frikjent.

S.54 a. Alminnelig saketing på Trøgstad tingstue i Norderhov
20.november 1696.

De samme lagrettesmenn som igår. Hosværende kongl.maj.s fogd Sr. Lars Tønders fullmektige tjener Peder Larsen, og bygdelenmannen Peder Rasmussen Rå.

Ole Jonsrud av Soknedalen etter inngiven varselseddel dat.23.okt.1696, i rette fordret Kittel Gardhamar formedelst han uti Oles skog skal ha hugget 9 tylter tømmer og slept til elven på Heieren hengsle.

Item for to vinduer han forleden år skal ha tatt av Ole Jonsruds stue.

Nok til provs stevnet Anders Bårnås, Engebret Gardhamar og Jon Jonsrud, såvelsom og Ole Pedersen Hønekilen.

Dernest fremstillet Ole Jonsrud to prov, nemlig Engebret Gardhamar og Gudbrand Kittelsby, som først skal ha stevnet og gjort forbud på det fornevnte tømmer. Hvilke etter avlagt ed uti Kittel Gardhamars nærvæelse, provet og tilsto, at de i forleden sommer, ungefehr åtte dager før Mari Magdalene dag, etter Ole Jonsruds begjæring var hos Kittel Gardhamar og gjorde forbud på det tømmer, som Ole berettet at Kittel hadde hugget uti hans skog, at han skulle la det ligge på stedet som det lå til sakens utdrag, og de med det samme forkynte ham stevnemål til neste alminnelige saketing. Og tømmeret var da beliggendes på elvebakken ved Væla, og var 9 tylder 2 stokker, og var merket både med Sr.Eggert Stochflets og Jørgen Larsens hulløkser.

Den innstevnte Kittel Gardhamar, som møtte selv irette, inngav sin bevilgning av monsr.Jørgen Larsen, på en rødningsplass Lille Hovland kallet, dat.20.febr.1677.

Derhos berettet Kittel Gardhamar at han hadde levert det fornevnte tømmer på elvebakken til Jørgen Larsen fjorten dager før det fornevnte forbud derpå skjedde, og sa at han hadde hugget det i Lille Hovland skog.

Ble så av Ole Jonsrud fremlagt en sorenskrivers, Jens Nilsens dom, dat.17. 9 br.1648.

Nok en sorenskrivers, Paul Snells dom, dat.20.juni 1655.

Nok inngav han en sorenskrivers, Søren Bendtsens dom, dat.27.okt.1657

Kittel Gardhamar med landherre monsr.Jørgen Larsen møtte for retten, og til sin egen doms, nemlig Lille Hovland, des bevisning, fremla en lagmanns, salig Wittikind Huus'es dom dat. 3 sogne efter m.o.faste 1654.

Derhos foregav Jørgen Larsen at Ole Jonsrud imot fornevnte S.54 b. lagmanns dom, har seg uti Lille Hovlands eiendom for noen år siden nedfelt en bråte, så ville han nu her for retten have ham forbødet at han ikke videre befatter seg med den eiendom, som samme bråte er hugget, hvilket han til åsteden vil ha seg forbeholden, med samt hustømmers hugst i samme skog av ham ulovlig kan være åvirket.

Fogdens fullmektige tjener, Peder Larsen, formente at Kittel Gardhamar burde lide og bøte etter loven for tømmerets borttagelse imot arresten.

Da etter forberørte saks leilighet er denne sinde således forefunden, at efterdi Kittel Gardhamars landherre monsr.Jørgen Larsen, med den irettelagte lagmann, salig Wittikind Huus'es dom, beviser hans formanns salig Johan Snells rett til Lille Hovland, og de i samme dom omtvistige eignedeler i Gardhamarmarken, og nu ikke er bevist eller forklart, langt mindre nu her på tinget kan erfares eller skjønnes, enten denne påstevnte hugst er skjedd i Jonsruds eller Lille Hovlands skog og eignedeler, så kunne ikke nu noe deromkjennes, men des søkning og utvisning etter foregående lovlig stevnemål til de vedkommende til åsteden remiteres, om videre aktes at søkes.

Belangende den påurgerende arrest på fornevnte tømmer, da befinnes den å være gjort etter monsr. Jørgen Larsens merke er derpå kommen, og ei befinnes at Ole Jonsrud har etter lovens

tilhold stilt caution for samme arrest, altså kan for dets søkning ei kjennes til noen brødfeldighet eller straff. Hva seg belanger de vinduer som Ole Jonsrud har stevnet Kittel Gardhamar for, to små vinduer som han tatt fra ham, hvorom de ifjor høst ble forlikt, etter begge deres tilstand, og han skulle levere vinduene tilbake igjen, hvilket ikke er skjedd eller etterkommet, men Kittel erbød seg nu at ville dem levere og gi ham leie derav.

Men Ole var nu ei dermed fornøyd, men fordret nu en halv riksdaler for samme vinduer, med samt hans omkostning til to ting derom, med stevnevitner og andre vitners tilstevning og fremførelse, som han i ringeste eragter til halvannen riksdaler, foruten dommens omkostning, og derpå begjærte dom.

S.55 a. Så er fornevnte Kittel Gardhamar herved tilfunden å betale Ole Jonsrud de fornevnte vinduer med en halv riksdaler, og for omkostning og dompenge å betale to riksdaler, alt innen 15 dager.

Anders Jørgensen Tandberg på Lisbet, salig Søren Kinck'es (?) vegne, etter inngiven varselseddel dat.5.okt.1696, i rette fordret Gudbrand Halkinrud i Soknedalen for 36 riksdaler 3 ort 2 skilling, som han til salig commissar Lars Larsen skyldig, og henne av skifteretten utlagt etter hennes salige mann. Hvorom ble anvist hennes utleggsseddel dat.13.juli 1694, under skifterettens hender og segl.

På Gudbrand Halkinruds vegne møtte Anders Bårnås og dertil svarte, at han intet annet derimot hadde å si, enn at han mente og påstod, at han etter kongl.nådigste forordning burde nyte des halve part avslag, ettersom uti så langsommelig tid ei noe derom er påfordret eller søkt til riktighet, så og formente at bør forskånes.

Altså vites ikke imot hans kongl.maj.ts nådigste forordning dat. 6.sept.1688, at kan frafalle samme hans påstand, at han jo for halvparten av forskrevne fordring bør være forskånet. Men des øvrige halve part, nemlig 18 riksdaler 1 ort 13 skilling, er han tilfunden at betale innen 15 dager med 2 riksdaler i omkostning.

Nok etter samme varselseddel i rette fordret han salig Torger Nøklebys enke for 77 riksdaler 1 ort 20 skilling, som Torger skulle vært skyldig salig Lars Larsen, og finnes uti hans regnskapsbok på pag.97 at etter avregning den 27.april og 5.juli 1686, som etter salig Lars Larsens død innført, dog uten noen hendens og signeters bekreftelse. Men står sådan et tegn derunder T, som kalles Torgers bomerke, og ingen til vitterlighet derhos, S.55 b. ei heller bemeldes hvorav samme gjeld dependerer.

På den innstevnte salig Torger Nøklebys etterlatte hustrus, Anne Halvorsdatters vegne, møtte Anders Bårnås, og sa at hun samme gjeld ganske fragår, og at hun vet aldeles intet derav at sige, ei heller noen tid derfor krevd, førenn nu ved dette stevne mål stevnet.

Ei heller er på skiftet etter hennes salige mann derom gjort noen anfordring, allikevel hun på hestegården lot gjøre ut varsel om noen hadde der noe å fordre. Hvilket hun og selv i aftes her for retten destineret og påstand reffereret, og dette med videre at hennes salige mann på sin sotteseng sa at han ei med rette noe

skyldig til salig Lars Larsen. Og mente derfor for samme fordring å være fri og forskånet. Da etter sådan beskaffenhet som ute noen lovlig bevis imot benektelse, vites ikke imot loven 5.boks 13.cap.49,50 og 51.art. at kan tilfinne salig Torger Nøklebys etterlatte hustru og arvinger noe av denne fordrende gjeld at svare eller betale.

Rettergang på Gomnes tingstue i Hole 14.desember 1696,
i den fra seneste 5.oktober i rette værte sak mellom velb.hr. oberst Brochenhus og forrig lieutenant monsr.Anders Bron. De samme åtte lagrettesmenn som sist, Mads Sørum, Gunder Rud, Rasmus Gomnes, Lars Lia, Nils Lårvik, Ole Olsen Stadum, Johan Fjeld og Engebret Ullern. Hosværende kongl.may.st.fogds fullmektig Lars Hansen og bygdelensmannen Tosten Johansen Svarstad. Presenterte seg da igjen for retten velbemelte hr.oberst Caspar Brochenhus med sin fullmektige Peder Pedersen, såvel som vederparten Anders Bron uti egen person. Og ble av oberstens fullmektig Peder Pedersen saken igjen i rette fordret, og tilspurte lieutenant Anders Bron om han nu tilstede hadde de prov som han seg seneste påberopt, hvortil han svarte nei.

S.56 a. Item tilspurte han monsr.Jørge Snell som tilforn i denne prosess var lieutenant Anders Brons fullmektig, og nu igjen lot seg finne her for retten, om han videre i denne sak på hans vegne hadde å svare eller procurere, hvortil han svarte nei, og derom fremstilte monsr.Anders Brons missive, dat.31.okt.sist avvigt, at han vil selv møte og svare på tinget. Peder Pedersen fremla en del dokumenter: En regning under forrig auditor salig Christen Nilsens hånd, med salig major Ole Bron for 1689. En avregning med capt.Fleischer, 1689. En avregning med captein Jochum Reinert. Hr.oberste Brochenhus'es skrivelse til hr.captain P.Brun, dat. 3.okt.1696, angående noen ord som lieutenant Anders Brun obersten angående skal ha latt utfalle. En attest av hr.captain Peter Brun dat.28.okt. angående de ord han skal ha hørt Anders Brun latt utfalle om obersten. Captain Beernfeld og fenrik Hans Schødt fremstilte seg i retten og tilsto at de igår på oberstens vegne var hos captain Brun, og anmodet ham om å møte her i retten, og ved ed bekrefte sin skriftlige attest, men han svarte at han var syk og ikke kunne møte. Men det han har gitt sin hånd for, ville han med ed bekrefte.

Derpå ble av Peder Pedersen fremfordret de to underoffiserer Mikkjel Jensen sergeant og Tore Helgesen corporal til å prove hvis ord de har hørt av lieutenant Anders Bron. De provet etter avlagt S.56 b. bogered som følger: Såsom først Mikkjel Jensen tilsto at sist i augusti måned, da han til sin captain Peter Brun på Horum, ettersom han ham ved

sergeant Hamilton hadde ladet til seg fordre, og corporal Tor Helgesen fulgte ham dit, og de gikk inn i stuen til captainen, lietenant Anders Bron var også samme tid derinne. Gikk så Mikkel Jensen inn i kjøkkenet at "driche" seg en pipe tobakk. Captainen gikk også ut i kjøkkenet og vendte seg straks inn i stuen og hvasket til lietenant Brun og nikket til corporalen. Kom så de alle tre, både captainen, lietenanten og corporalen ut til ham i kjøkkenet. Da begynte Anders Bron sin tale, og sa, nu vil vi tale om "schindere" og "schavere", og det er oberst Brochenhus. Og sa at han hadde "schindered fra hannem (?) til seks hundrede daler, deriblant var et japansk skrin, en sølvkorde, tyve riksdaler i penge, og åtte riksdaler årlig avskinderet i tolv år, da han var lietenant, derforuten et hundrede og to riksdaler av hans kvinne, og derforuten skildt ham ved hans timelige velferdt, idet han var hans dommer, fiscal og prov. Og de ord nemlig "schinder" og "schauffuer" ble tit og ofte nevnt av lietenanten Anders Bron, hvorpå captainen skjøt tit og ofte til provs, og repeterte samme ord, og sa seg straks at ville skrive obersten dette til, at han er en "schinder" og "schauffuer". Videre svarte lietenanten dertil, nu skal vi have fatt på ham, nu skal jeg gjøre ham likeså svart i Christiania som han gjorde meg i Kjøbenhavn.

Så sa captainen, dette hører I på offiserer, og sa, nu skal jeg skrive obersten til, at farbroder sier at han er en "schinder" og "schauffuer".

S.57 a. Tore Helgesen corporal provet og tilsto like ord og enstemmig som sergeant Mikkel Jensen provet.

Fullmektigen Peder Pedersen tilspurte lietenant Anders Bron om han imot de fornevnte prov hadde noe å si. Hvortil lietenanten svarte at det disse fornevnte offiserer har provet, det har captainen hvasket til ham i hans ører, og at han skulle si det så de fornevnte offiserer kunne høre derpå, og at captainen gjorde ham så drukken, så han ikke kunne komme derifra førenn annen dagen, og dette ville han ved sin ed bekrefte, og at det aldri hadde skjedd om han ikke hadde vært (drukken).

Nok ble lietenant Bron tilspurt av Peder Pedersen om han hadde noe til å bevise hans supplication med. Dertil svarte han nei, og sa at han ganske fragår samme supplication, at den hverken av ham eller hans kvinne er skreven eller underskreven, og hverken han eller hans kvinne har sett eller lest den, førend den ble lest her på tinget. Men sier at Anne, Claus Worms, har skrevet den. Og sier at nestleden som var noen dager før Mortensdag, da kom Anne, Claus Worm'es til ham i hans hus og hadde en corporal med seg, som hun sa at generalmajor Trisler hadde skrevet samme concept, og samme concept som hun begjæret at lietenant Bron ville skrive og underskrive på stemplet papir, des innhold var, at obersten så skulle ha truet og forskremt Bruns kvinne til å avskrive det brev, som han fikk av henne, så hun skulle falt i fortvilelse med videre, som den derom formelte.

Sa og at Anne, Claus Worms, erbød at såfremt han, nemlig Anders Bron, samme ville underskrive, så ville hun derfor gi ham et tusinde riksdaler, item at gi ham Horum igjen.

Hvorpå han sa at både han og hans kvinne kan og vil gjøre deres salighets ed, såvel også hans tjenestepike, Bigitte Olsdatter.

S.57 b. Ble så av fullmektigen Peder Pedersen fremlagt en missive, med des hosfølgende copie på stemplet papir, som lieutenant Anders Brons kvinne har hr.oberste Brochenhus tilskreven, dat.28.okt.1696, hvoruti hun beklager sin og sin manns uskyldighet i denne handel. Hvilken skrivelse lieutenant Brons kvinne, Catharine Sørensdatter, nu her for retten vedstod, og at det er hennes hånds underskrift.

Derpå tilspurte Peder Pedersen både lieutenant Brun og hans kvinne om obersten eller noen annen på hans vegne har truet eller tilskyndet dem at skrive samme brev. Hvortil de begge svarte nei.

Nok ble av Peder Pedersen fremlagt en missive, med des hosfølgende copie på stemplet papir, som lieutenant Anders Bron har velbårne hr.oberste Brochenhus tilskreven, dat.3. 9br.1696. Og for det siste inngav fullmektigen Peder Pedersen sin principals, velbårne hr.oberste Brochenhus'es skriftlige innlegg, dat.idag.

Item pretenderte Peder Pedersen for denne prosess'es omkostning i ringeste førgetiuffge riksdaler.

Her fremstillet seg for retten statsprocurator i Christiania monsr.Jørgen Schnell på monsr.Claus Worms vegne, og inngav hans skriftlige innsigelse, dat.12 hujus, hvormed han også oppsiger den caution for lieutenant Anders Bron.

Peder Pedersen på velbårne hr.oberstes vegne, formente at intet i denne sak fra Sr.Claus Worm billigen burde accepteres, såsom han hertil hverken er stevnet eller varslet, ikke heller vedkommer ham, såvidt dette steds søkning angår, som alleneste betreffer velbårne hr.oberste og forrige lieutenant Brun.

Hva det øvrige som idag i retten imellem lieutenant Bron og Claus Worm og hans kjæreste kan angå, bliver dem imellem til lovlig søkning.

Jørge Schnell protesterte, som han sagde uti kraftigste måter, og uti den forhåpning at ikke retten vil nekte å anta de documenter

S.58 a. monsr.Worm uti retten inngivne, derav klarligen kan sees sakens endelige og grundelige oppkomst.

Men som dette er en særdeles sak imellem monsr.Claus Worm og lieutenant Brun, så kunne ei noe videre derutinnen antages eller foretages imot citantens protestation.

Saken ble oppsatt til neskommende 18.des.

Rettergang på Gomnes tingstue i Hole 18.des.1696,
etter samme oppsettelse.

De samme lagrettesmenn som sist. Hosværende bygdelenismannen Tosten Johansen Svarstad.

Fremstillet seg da på høyedle og velbårne hr.oberste Brochenhus'es vegne, monsr.Christian Tommesen, som begjærte dom i saken.

Lieutenant Anders Bron møtte ikke.

Da efter tiltale og gjensvar og denne saks forberørte beskaffenhet, er således for rette dømt og avsagt, at i hvorvel forrige lieutenant Anders Bron nestleden 14.hujus her på tinget

har benektet og fragått den mot høyedle og velbårne hr.oberste Caspar Brochenhus inngivne supplication til hans høyexellense hr. statholder Gyldenløve, dat.5.aug. sist avvigt, at den hverken av ham skreven eller underskreven, og dessen skyld på andre villet S.58 b. henvende, efter derom hans for retten gjorde muntlige replikk supra innført, så befinnes og bevises det da derimot, at han selv så hart har bundet og forknøt seg til samme angivende og beskyldninger, at sådan hans egen foregivende ei kan ansees gyldig ham til befrielse, eller denne velbårne hr.oberstes søkning seg entledige og andre påbyrde. Hvortil uti besynderlighet disse efterskrevne fire poster og bevisligheter over ham er at agte og anse.

Såsom først det han uti sitt med egen hånd underskrevne og ved sin fullmektige monsr.Jørge Schnell den 5.okt. inngivne innlegg gestendiger og vedgår den andragende til deres høyexellense Gyldenløve, som han av obersten var stevnet for, og deruti beropte seg på vitnesbyrd, nemlig lieutenant Ernst og sergeant Christen Kruse til sin andragende at bevise, og allikevel han dertil ble given ti ukers respiit, så har han dog hverken samme påberopte prov eller noen annen den ringeste bevislighet fremstilet.

For det annet så har velbårne hr.oberste latt i rette produsere en annen supplication til hans høyexellense hr.statholder stilet, dat.1.aug.1696, som med lieutenant Anders Brons egen hånd underskrevet, hvis copi på behørig stemplet papir hosfulgt, hvoruti han over velbemelte hr.oberste Brochenhus andrager de samme beskyldningsposter, som uti den andre suplication finnes innført, med ellers endel mere og vitløftigere etc.

For det tredje med den av citantens fullmektige irettelagte attest av veledle hr.captain Peter Bron, dat.28.okt.1696, hvormed han hr. oberste tilkjennegiver de ord han av lieutenant Anders Bron hørt, og skutt to underoffiserer til vitne på, således at hr. oberste Brochenhus skulle ha "schinered" og "schauffued" av ham, først et japansk skrin, en sølvkorde, tyve riksdaler i penge, og var avkortet hvert år = 7 riksdaler 3 ort så lenge han sto ved regimentet, samt til hans kvinne, Cathrine, 102 riksdaler, så det til 5 a 600 riksdaler beløpende, med derom videre des innhold, som han erbødig ved sin ed at bekrefte, hvilket dog formedelst hans tilkjennegivne svakhet ei ved ed er vorden presteret.

S.59 a. Enn ydermere for det fjerde er bevist med de to edtagne prov, nemlig Mikkel Jensen sergeant og Tor Helgesen corporal, som ermelte hr. captain Peter Bron skutt til vitne på lieutenant Anders Brons ord, som han forleden sist in augusti uti captainens hus om velbårne hr. oberste Brochenhus meget lettsindig skulle ha latt utfalle, kalt ham "schinder" og "schaufuer", og at ha "schindred" fra ham til seks hundrede daler, hvoriblant et japansk skrin, en sølvkorde, tyve riksdaler i penge og åtte riksdaler årlig "afschindred" i 12 år, da han var lieutenant, og 102 riksdaler av hans kvinne, og at han skulle gjøre obersten så svart i Christiania som han gjorde ham i Kjøbenhavn.

Utav hvike fornevnte fire poster og bevisligheter clarlig sees og fornemmes, at lieutenant Anders Bron samme angivelser og

beskyldninger ei kan fragå, men selv at stå for saken som han av velbårne hr. oberste er stevnet og søkes for. Imot hvilke angivelser og beskyldninger hr. oberst uti sitt skriftlige innlegg her i retten den 5. oktober imot hver post har utførlig demonstreret sin uskyldighet, og uti alt at være ham usannferdig og løgnaktig påsatt, untagen den sølvkorde som ham av lieutenant Bron presenteret på hans "reigsende" vei, som oberstens korde var av et fall gåen sønder, og som den ham siden igjen erbødig, skal han ha foræret den til oberstens sønn. og at samme korde ei over 3 a 4 riksdaler sølvs verdi etc. efter derom samme innleggs videre forklaring.

Ellers uti særdeleshet den post angående som lieutenant Bron angiver uti sine supplicationer, som egentlig uti den suppl. av dato 1. aug. 1696 benevner, at obersten ham "aftracken" uti de tvende siste år årlig 7 riksdaler 3 ort, og tilforn at hans captain årlig samme summa uti ti år, så lenge han som lieutenant sto under oberstens regiment, som han sier tvert imot hans vilje. S. 59 b. Derimot har velbårne hr. oberst latt i rette produsere lieutenant Anders Brons tvende utgivne kvitteringssedler under hans egen hånd og signet, den første dat. den 20. mars 1693, hvoruti han bekjenner å være av hr. oberste Brochenhus fullkommen og fyldest samt vel og riktig betalt hans aller nådigste forundte gage for trende år, nemlig 1689 = 90 og 91. Den annen datert den 26. oktober 1694, hvoruti han bekjenner å være av captain Jens Floor avbetalt, etter høyvelbårne hr. oberste Brochenhus's ordre, hans gage etter reglementets anvisning for anno 1692, det hele år, minste skilling med meste etc.

Hvilke to kvitteringer lieutenant Anders Bron for retten vedgått at være hans egen håndskrift med hans signet hostrøkt. Så dermed noksom er tilbakedreven Anders Brons angivende for de tvende siste år som foregivet seg uti sin gage av obersten at være "aftracken".

De øvrige og nest forrige ti år, som han sier seg at hans captain likeledes at skulle være årlig "aftraken" 7 daler 3 ort, derav bevises først med de fornevnte hans tvende kvitteringer av de tvende siste år derav er riktig betalt, hvorav erskinner at lieutenant Bron ei heller deruti har sannhet med at fare.

Og om han og hans da hadde captain kunne vært noe imellem eller uklart, da kunne han søkt det hos ham selv, da han var selv her i landet tilstede, og synes sådant obersten uvedkommende, efterdi aldeles intet bevises at han videre avkortet enn efter regimentsgebør, som ved de andre compagnier seg befunden, efter de derom inngivne avregningers utvisning etc.

Da efter sådan beskaffenhet og efterdi av bemelte forrige lieutenant Anders Bron ei har ført eller fremstillet noen den ringeste bevislighet på foromrørte hans lettsindige og utilbørlige beskyldninger og påsagn, som han både muntlig og skriftlig om velbårne hr. oberste Brochenhus latt utfalle, og som det således befinnes ganske og aldeles ubeviselig, ja og endel tvert imot hans egen utgivne hånd og segl, så eragtes og kjennes S. 60 a. det også som usannferdig, som ikke med rette kan eller bør være eller høres velbårne hr. oberste Caspar Brochenhus til noen prejudits, eller at "tochere" hans velb. på hans ærlige og høyadelige navn og respekt i noen måter.

Men Anders Bron sådan sin usømmelige utgydede ukvemsord og lettsindige påsagn og beskyldninger selv at hjembære, som først til den vanære som han derved hadde agtet obersten at påbyde. Og til videre påfølgende sådan hans forseelses straff, da synes nogenledes at kan hensees til hans store enfoldighet, som han og selv både muntlig for retten, såvelsom ved sin skrivelse og avbedelse til obersten seg unskyldt, at være skjedd efter andres tilskyndelse og endel i drukkenskap, ja med og i samme sin skrivelse fragår det han skulle ha sagt, at obersten skulle ha "schindet" ham en summa av nogle hundrede riksdaler, og sier seg av slikt intet vet at sige, som samme skrivelse derom videre formelder, dat.3. 9br.1696, og forhen i akten innført. Hvilken hans store enfoldighet og ubesindige misforstand noksom av all hans adferd i denne akt erskinner og utviser. Hvorfor av dets og mere eftertenkelige årsaker ham denne sinde for sine tre marks (?) bøter forbigåes, men derfor isteden, for sådanne hans ubekvemsord og usannferdige påsagn, at bøte til Christiania Hospital ti riksdaler, og til velbårne hr. oberste Brochenhus for denne vidløftige proses's omkostning at betale førgetiufge riksdaler, som alt innen seks ukers dag bør svares og betaales, eller ved adferd efter loven at utsøkes. Efterat denne avsigt var begynt at innføre, da kom Anders Bron selv for retten tilstede, og dens opplesning anhørte.

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
=====	=====	=====	=====	=====
		Horum	41.1	42
		Risgården	41.1	20
		Haga	41.1	15,17,27
		Helgeland	41.1	1,
		Løkke ved Gullerud	41.1	23,24
		Ådalen	41.1	6,7,9
		Andinsrud	41.1	1,
		Haufnia	41.1	1,
		Fuglerud	41.1	1,
		Tandbergødegård	41.1	23
		Aslaksrud nordre	41.1	1,
		Gagnum	41.1	24
		Sørgefoss	41.1	2,
		By i Hole	41.1	15
		Samsjø(en)	41.1	7,10
		Strande	41.1	2,3
		Domholt	41.1	25,33
		Klavåsen	41.1	25
		Ullernkjenn	41.1	25,27
		Heiern	41.1	25,26,27
		Breien	41.1	26
		Fegri	41.1	26
		Veholt (seter)	41.1	26
		Ringerud	41.1	3,
		Haga u/Stadum	41.1	15
		Hagaskogen	41.1	15
		Trøgstad	41.1	1,2,8,11,20,30
		Gomnes	41.1	3,
		Allmannveien	41.1	15,17,19,23,24,26
		Gryttingen seter	41.1	27
		Trøgstad	41.1	4,20,35,38
		Harpeflågen	41.1	27
		Gullerud	41.1	22
		Kvernsund-ødegård	41.1	11
		Åklangdammen	41.1	27
		Kvernsund	41.1	5,11
		Kauserud	41.1	27
		Opsal	41.1	27
	nedre	Kvernhussag,Hønefos	41.1	30
		Skjærsjødammen	41.1	27,
		Store Samsjøen	41.1	6,9
		Løkke,u/Skollerud	41.1	12
		Klaveåsen	41.1	15,17,26,27
		Hval	41.1	12
		Fjøsvik	41.1	6,7,8,10,12
		Lindeli nedre	41.1	12
		Kittelsby	41.1	28,29
		Støveren	41.1	28,29
		Fjøsvikskog, Samsjø	41.1	6
		Tøråsetervolden	41.1	28
		Gomnes søndre	41.1	33
		Hadeland	41.1	6,7,8,9,11
		Skollerud,Ådalen	41.1	7
		Gomnes	41.1	14
		Tungeåsen	41.1	7,10
		Sørum ødegård	41.1	35
		Velmundshøgda	41.1	7,10
		Velmunden	41.1	7,10
		Finneplassen	41.1	7,8

Veksal	41.1	28,29
Mattis GregersensPl	41.1	34
Helgerud	41.1	29,31
Haugen	41.1	29
Ringerike	41.1	8,31,35
Ruggestenen	41.1	8,10
Skamandsteigen	41.1	15,17,25,26,27
Risskaug	41.1	29
Samsjøvannet	41.1	8
Ådalselven	41.1	8
Samsjø-dammen	41.1	9,10
Bergsund østre	41.1	9
Sommedal	41.1	9
Velsvannstenen	41.1	10
Tyristrand	41.1	29
Sesserud	41.1	29
Gomnes, Hole	41.1	29
Viulsag	41.1	11
Viulsfossen	41.1	11
Viul (ødegård)	41.1	11
Askerud (ødegård)	41.1	11
Kvernsund-sager	41.1	11
Leth sag	41.1	11
Ole Torkelsens sag	41.1	11
Heieren	41.1	30,31
Skollerud	41.1	11
Væla	41.1	39
Eikli ødegård	41.1	30
øvre Myrsund	41.1	30
Fjeld	41.1	30,32
Bergsund vestre	41.1	12
Li ødepl.u/Bergsund	41.1	12
Svarverud	41.1	30
Pjåka	41.1	30
Slette gård	41.1	12
Taje (Gullerudtaje)	41.1	18
Gudsgård	41.1	12
Sørum	41.1	12
Brådalen	41.1	23
Kullerudgården	41.1	19
Askerud gård	41.1	13
Christiania	41.1	42,44
Kjøbenhavn	41.1	42,44
Løken,Store & Lille	41.1	13
Vestern gård	41.1	13
Gomnes nordre	41.1	15
Drøbak	41.1	14
Heieren Lille	41.1	14
Strømsøen	41.1	21
Svanestangen,Tyrist	41.1	15,16,17
Tyristrand	41.1	15,25
Hauge (Haga)	41.1	15
Vekkeren eng.	41.1	35
Skamandsteigensskog	41.1	16,
Snagetangen	41.1	16,
Skamanteigskogen	41.1	16,
Hallingby	41.1	36,37
Deli	41.1	16
Gullerud,Norderhov	41.1	17,19
Heieren hengsle	41.1	38
Pukerud	41.1	1,
Dybendal	41.1	22
Klekkenmoen	41.1	17

Hannestad,Toten prg	41.1	1,
Gardhamarmarken	41.1	39
Moen (Klekkenmoen)	41.1	17,18
Lille Hovlands-skog	41.1	39
Gullerudgrinden	41.1	18,19
Hønengårdene	41.1	23
Hestegården	41.1	40
Heieren sag.	41.1	31,33
Bragernes	41.1	18
Vaker	41.1	18
Langengen	41.1	18,19,23
Tandberg	41.1	19
Veholt	41.1	25,27
Hovind	41.1	25,26
Støveren søndre	41.1	28
Tandberg	41.1	21
Aklangsåsen	41.1	27
Storelven	41.1	29
Ullernkjenn-dammen	41.1	26,27
Grytingen	41.1	26,27
Vik,Hole	41.1	3
Risgård	41.1	29
Solberg	41.1	27
Viksfjerding,Toten	41.1	1,
Rå	41.1	30
Østby ødegård	41.1	30,
Trøgstad	41.1	23
Trøttelsrud	41.1	23
Håvi	41.1	26,27
Li	41.1	24
Hesselberg	41.1	24
Tørråsen	41.1	7,10
Kvernbergbakken	41.1	24
Sørseteren	41.1	34
Nordseteren	41.1	34
øvre kobbergruve	41.1	28
Hjemmelien	41.1	28
Grytingseter-volden	41.1	26
Tørråsen	41.1	28
Tørråseteren	41.1	28,29
Ask	41.1	29
Loftstueberget	41.1	25,26,27
Vaker øvre	41.1	30
Hole	41.1	35
Sesserudelven	41.1	29
Soknedalen	41.1	31
Hjelle	41.1	29
Støveren,Soknedalen	41.1	28
Stiksrud søndre	41.1	31
Oset	41.1	9
Slåra	41.1	30
Ve	41.1	29
Askesrud	41.1	1,
Vekkeren ødegård	41.1	35
Lille Hovland plass	41.1	39
Semmen nordre	41.1	36,37
delesgård	41.1	29
Semmeneng	41.1	36,37
Lundstad	41.1	2,
Jonsruds-skog	41.1	39
Gundereng	41.1	30

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
=====	=====	=====	=====	=====
.....	Pedersen Finne		41.1	6
.....	Treschov		41.1	20,36
Abraham	Richardsen		41.1	1,
Alf		Gjørud	41.1	1,5,8,11,30,
Alf		Gundersby	41.1	35
Amund	Eivindsøn	Mjør	41.1	6,7
Amund		Rognerud	41.1	28,29
Ander	Olsen	Lo	41.1	35
Anders	Tommesen	Rud	41.1	4
Anders		Bårnås	41.1	39,40
Anders	Larsen Smit		41.1	30
Anders	Bron		41.1	4,14,30,41,42,43,44,45,46
Anders		Bjørnstad	41.1	22,34
Anders	Jørgensen	Tandberg	41.1	4,17,19,20,22,23,25,31,40
Anders	Paulsen på	Gullerud	41.1	18
Anders		Lundesgård	41.1	20,31
Anders	Hansen		41.1	3
Anders		Grønvold	41.1	1,5,8,11,30
Anders	Simensen		41.1	1,5,11,19,20,23
Anders		Ullern	41.1	3,
Anders	Eivindsøn	Mjør	41.1	6,7
Anders		Solli	41.1	6,7
Anders		Hallingby	41.1	36
Anders	Ellingsen	Grønvold	41.1	12
Anders	Olsen ved	Sørgefoss	41.1	29
Anders	Jørgensen		41.1	4,22,24
Anders		Sørum, Hole	41.1	35
Anders	Kristensen	Rørvik	41.1	21
Anders		Paulsrud	41.1	22
Anders	Olsen		41.1	1,
Anders	Larsen	Nes	41.1	20,31
Anne	Toresdatter	Rudseie	41.1	29
Anne	Pedersdatter		41.1	28
Anne	Claus Worm's		41.1	42
Anne	Halvorsdatter	Nøkleby	41.1	40
Anne	Gundersdatter	Ultvedt	41.1	24
Anne	Pedersdatter v/	Viul	41.1	29
Anne	sal.N.Rasmussen	Hønefoss	41.1	2,
Anne	(tidligere på)	Kittelsby	41.1	28
Anne	Hansdatter		41.1	2,
Anund		Rognerud	41.1	36
Arne		Veisten	41.1	22
Arne	Paulsen	Bårnås	41.1	29
Asle		Kroksrud	41.1	28
Augustinus		Haga, Hauge	41.1	15,16,17
Birgit	Sal.H.Halvorsen	Strømsøen	41.1	14
Birgitte	Siversdatter	Skarvhelden	41.1	27
Birgitte	Andersdatter	Gullerud	41.1	18
Birgitte	Olsdatter		41.1	42
Birgitte	Tomasdatter	Gullerud	41.1	24,25
Bjørn	Olsen	Seter	41.1	21
Bottel	Hansen		41.1	14,15,20
Capt.	Beernfeld		41.1	41
Capt.	Fleischer		41.1	41
Caspar	Brochenhuus		41.1	30,41,42,43,44,45,46
Catharine	Sørensdatter		41.1	43,44
Christen	Christensen		41.1	4,21,22,25,33,35,37,38
Christen	Christensen i	Domholt	41.1	33
Christen	Stochflet		41.1	29
Christen	Hafnevig av	Bragernes	41.1	32,33
Christen	Kruse		41.1	44

Christen +	Nilsen		41.1	41
Christian	Klebo i	Vikersund	41.1	33
Christian	Muller		41.1	5
Christian	Tommesen		41.1	11, 33, 35, 36, 43
Christoffer	Hansen	Arctande	41.1	12
Claus	Worm		41.1	42, 43
Claus	Holst		41.1	33
Cornelius		Glassmester	41.1	4, 14
Daniel +		Li	41.1	24
David	Gorresen		41.1	8, 10
Edell Chris	Wedelmand		41.1	1,
Eggert	Stochflet		41.1	2, 11, 20
Ellen	sal.Villads	Trøgstad	41.1	13
Engebret		Ullern	41.1	29, 32, 41
Engebret		Rudstan	41.1	28
Engebret	Engebretsen	Børgen	41.1	3
Engebret		Veisten	41.1	1, 5, 8, 11, 17, 22, 24, 30
Engebret		Gile	41.1	17
Engebret	Pedersen	Gardhamar	41.1	28, 39
Engebret +		Hjelle	41.1	27
Enken	Sal.Ole Verns	Flåteren	41.1	22
Enken		Hesselberg	41.1	22
Erik	Nilsen	Nes	41.1	20
Erik	Kjeldsen	Helgerudeie	41.1	29
Erik	Engebretsen	Hesselberg	41.1	22, 23
Erik	Jacobsen	Knestang	41.1	36
Erik	Andersen	Veikåker	41.1	3,
Erland	Siversen	Myren ?	41.1	15
Fredrik	Olsen	Vestern	41.1	21, 30, 38
Fredrik		Lundesgård	41.1	20, 28, 31
Fredrik	Johansen i	Skjærdalen	41.1	33, 34
Gaute	Halvorsen	Skaugen i Lier	41.1	12
Gen.major	Trisler		41.1	42
Gerhard	Treschov		41.1	11
Gjertrud	Andersdatter	Borger	41.1	23
Gjest +	Pedersen på	Støveren nördre	41.1	28, 29
Gregers	Mortensen Sand		41.1	1, 31
Gregers	Mortensen		41.1	30
Gregers	Mortensen i	Drøbak	41.1	14, 20
Gudbrand		Sørum	41.1	6
Gudbrand	Kolbjørnsen		41.1	1,
Gudbrand		Ultvet	41.1	1, 5, 8, 11, 21, 22, 30
Gudbrand	Simensen på	Svarstadeie	41.1	26
Gudbrand		Kittelsby	41.1	28, 29
Gudbrand		Lunde, Ådalen	41.1	13
Gudbrand	Olsen	Rud	41.1	16,
Gudbrand		Kittelsby	41.1	28, 39
Gudbrand	Rasmussen		41.1	23
Gudbrand	Pedersen	Medbøen	41.1	32
Gudbrand	Olsen	Vaker	41.1	17, 22, 24,
Gudbrand	Simensen		41.1	15, 17, 25, 27
Gudbrand	Levorsen	Kittelsby	41.1	12
Gudbrand		Halkinrud, Soknedaln	41.1	28, 40
Gudbrand +		Gomnes	41.1	33
Gunder	Sørensen ved	Hønefoss	41.1	30
Gunder	Pedersen		41.1	8
Gunder		Gagnum	41.1	24
Gunder	Kristensen	Rud	41.1	14
Gunder		Rud	41.1	3, 29, 32, 41
Gunder +		Klekken (?)	41.1	18
Gunild	Sal.Nils Peders		41.1	21
Gunild	Simensdatter		41.1	25, 27
Gunild	Kjeldsdatter		41.1	30

Gunvald		Vik	41.1 27
Guri	Pedersdatter	Peder Vestuers kone	41.1 19
Halvor		Bjørke	41.1 21
Halvor		Sørum, Norderhov	41.1 35
Halvor		Bråk	41.1 1,5,8,11,30,31
Halvor +	Tollefsen		41.1 31
Hannibal	Stochflet		41.1 5
Hanniball	Stochflet		41.1 1,11
Hans	Halvorsen (Pay)	Bragerøen	41.1 31
Hans	Hansen Riber		41.1 2,
Hans	Johansen		41.1 2,
Hans		Flaskerud	41.1 28
Hans	Jensen	Li	41.1 17,18,19
Hans	Kristensen på	Fegrieie	41.1 33
Hans	Siversen	Arneberg på Eiker	41.1 3
Hans		Tossevik	41.1 2,
Hans	Jørgensen på	Gardhamar	41.1 28
Hans	Jacobsen	Gullerud	41.1 17,18
Hans	Hansen Arctande		41.1 2,
Hans	Nilsen		41.1 6
Hans		Averøen	41.1 14
Hans		Gullerud	41.1 22
Hans	Schødt		41.1 41
Hans		Sørum, Hole	41.1 35
Hans	Larsen	Nøkleby	41.1 35,36,37
Hans +	Hansen		41.1 2,5
Hans +	Eggertsen		41.1 5
Hans +	Halvorsen på	Strømsøen	41.1 14
Harald	Andersen	Støvern	41.1 28
Harald		Semmen	41.1 36,37
Harald	Jensen	Grønvold	41.1 13
Harald		Frok	41.1 25
Harald	Pedersen	Lindeli nedre	41.1 12
Harald +		Grønvold	41.1 7
Helge		Alme	41.1 6
Helge +		Veme	41.1 28
Henrich	Blichfeld		41.1 31,33
Henrik +	Pettersen		41.1 35,36
Hågen			41.1 26
Håvord		Hundstad	41.1 33
Håvord		Moe	41.1 33
Ingeborg	Hansdatter		41.1 4
Ingeborg	Sal.Hans Hansen		41.1 2,5
Inger	Paulsdtr f.på	Gullerud	41.1 19
Inger		Langengen	41.1 19
Isak	Andersen	Vik	41.1 4
Iver		Hjelle	41.1 15
Iver	Kristoffersen		41.1 21,22
Iver +	Iversen	Borger	41.1 23
Jacob	Lut,Luttet		41.1 1,2,3,4,18,20,25,26,27,29,35
Jacob		Langengen	41.1 17,18
Jacob		Vestern	41.1 21
Jacob		Gullerud	41.1 17
Jacob +		Li	41.1 19,24
Jacob +	Nilsen	Li	41.1 24
Jens		Langengen	41.1 17
Jens		Solberg	41.1 25,27
Jens		Sørum	41.1 8
Jens	Floor		41.1 44
Jens		Hole	41.1 6
Jens	Mattisen Sass		41.1 14
Jens		Nordby	41.1 22,23
Jens	Nilsen		41.1 39

Jens	Langengen f.på	Vaker	41.1	18
Jens	Nilsen	Moe	41.1	22
Jens	Tygesen	Jonsrud nedre	41.1	1,
Jens		Sørum, Norderhov	41.1	6,35
Jens +	Pedersen på	Kvernsunds ødegård	41.1	1,
Jens +	Pedersen		41.1	5
Jens +		Li	41.1	18,19,23
Jeremias +	Villumsen		41.1	21
Jesper	Gregersen		41.1	2,
Jochum	Reinert		41.1	41
Johan	Svendsen	Fjeld	41.1	3,32
Johan		Fjeld	41.1	41
Johan	Snell på	Veholt	41.1	27
Johan +	Snell		41.1	8,27,39
Johan +	Gaarmand		41.1	36
Johan von	Cappelen		41.1	33
Johannes		Grønvold	41.1	6
Johannes		Fjeld	41.1	14,15
Johannes		Strande	41.1	2,3,5,7,8,10
Johannes	Tommesen		41.1	2,
Johannes	Andersen	Grønvold	41.1	13
Johannes		Svarstad	41.1	15
Jon	Gundersen	Borger	41.1	18
Jon		Jonsrud	41.1	39
Jon			41.1	26
Jon		Follum	41.1	6
Jon	Pedersen	Finnsand	41.1	7,10
Jon		Bjørke	41.1	29
Jon	Olsen	Vågård	41.1	23
Jonas	Ramus		41.1	1,12,13,17,18,36,37
Julius		Gile	41.1	35,36
Jørge(n)	Snell,Schnell		41.1	1,8,30,41,43,44
Jørgen		Kittelsby	41.1	28
Jørgen	Hansen		41.1	21,37
Jørgen		Kittelsby	41.1	28
Jørgen	Larsen		41.1	1,2,6,7,8,9,10,11,25,26,27,28,37,
Jørgen		Oppen	41.1	29
Jørgen	Philipsen		41.1	11
Jørgen	Henriksen Finne		41.1	34
Jørgen		Fjeld	41.1	3,15,16,29,32
Jørgen	Larsen	Dramdal	41.1	36
Jørgen	Phillipsen		41.1	31
Jørgen	Larsen	Hønen	41.1	6,12,15,29,30
Jørgen	Larsen		41.1	39
Karen	Torkelsdatter		41.1	2,
Karl		Rustø	41.1	3,
Karl		Rødstød	41.1	6
Karl		Rødstø	41.1	7
Karl	Aslesen	Rødstø	41.1	7,8,10
Kirsten	Karlsdatter		41.1	12
Kittel	Toresen	Gardhamar	41.1	32,38,39,40
Kittel	Torsen	Gardhamareie	41.1	28
Kittel		Hovland, i Sigdal	41.1	29
Kittel	Torsen		41.1	28
Klemmet		Sørum, Hole	41.1	35
Knut	Olsen	Vaker	41.1	15,22
Knut		Fjøsvik	41.1	8
Knut	Guttormsen		41.1	2,
Knut	Olsen Ryber		41.1	38
Knut		Semmen	41.1	36
Knut	Eriksen	Vaker	41.1	17,22
Knut	Olsen Ryper		41.1	21
Knut	Nubsen	Kittelsvik	41.1	2,3,5

Knut		Veien	41.1 6,35
Kristen	Jonsen i	Krokvik	41.1 16
Kristen		Kittelsby	41.1 28
Kristen	Nilsen	Li	41.1 19,20,
Kristen		Li,	41.1 21,22,23,24
Kristen	Johansen	Gomnes	41.1 15,17
Kristoffer		Røyseng	41.1 25
Kristoffer	Nilsen	Gomnes søndre	41.1 33
Kristoffer	Olsen	Veholt	41.1 16,
Kristoffer	Jochumsen		41.1 36
Kristoffer		Hallum	41.1 6
Kristoffer	Karlsen	Håvi	41.1 15
Lars	Christensen		41.1 5
Lars	Amundsen	Moe	41.1 13
Lars		Lia	41.1 3,29,32,41
Lars	Larsen	Gile	41.1 5
Lars	Christensen		41.1 1,
Lars		Somdal	41.1 6,7,8,10
Lars	Hansen		41.1 41
Lars	Simensen	Dramdal	41.1 31
Lars		Bergsund	41.1 6
Lars	Kristensen	Li(a)	41.1 14
Lars	Tønder		41.1 11,13,14,30,32,34,35,36,38
Lars	Torgersen		41.1 8,10
Lars		Bersrud	41.1 6
Lars +	Larsen		41.1 20,31,40,41
Levor		Sesserud	41.1 29
lieutenant	Ernst		41.1 44
Lisbet	Jensdatter	Enger	41.1 17,18,19
Lisbet	Sal.Søren Kinck		41.1 40
Madame	Verdelmand		41.1 34
Mads		Lerberg	41.1 25
Mads	Jensen Viell		41.1 21
Mads		Sørum ,Hole	41.1 14,29,32,35,41
Mads		Deli	41.1 16
Mads	Jensen	Viel	41.1 31
Margrete	Mule		41.1 21
Mari	Kristoffersdtr	Li, senere Gile	41.1 24
Mari	Andersdatter	Holmestuen	41.1 18
Mari		Langengen	41.1 20
Mari	Johansdatter	Fjeld	41.1 33
Marta		Hesselberg	41.1 30
Marta		Haga,Hauge	41.1 38
Marte		Hesselberg	41.1 17,19,22,23
Marte		Lundstad	41.1 2,
Marte		Haga	41.1 21
Mattis	Gregersen		41.1 34
Mattis		Stubdal	41.1 22
Mette	Jørgensdatter		41.1 8
Mette	Sal.Jeremias V.		41.1 21
Mikkel		Veksal	41.1 21,30,35
Mikkel	Jensen		41.1 41,42,44
Mikkel		Sandseter	41.1 21
Mikkel		Myra	41.1 25
Mikkel		Veksal	41.1 1,5,6,8,11
Mons	Larsen	Kittelsby	41.1 28
Mons	Larsen	Kittelsbyeie	41.1 28
Morten	Pedersen Leuch	Christiania	41.1 22
Morten +	Snell		41.1 8
Narve +		Veme	41.1 32
Nils		Viker	41.1 2,
Nils		Berger	41.1 22
Nils		Lårvik,Lårviken	41.1 3,29,32,41

Nils	Jacobsen Smit		41.1 12,34
Nils	Iversen på	Bragerne	41.1 30,31
Nils	Pettersen i	Christiania	41.1 12
Nils	Amundsen	Lårvik	41.1 14
Nils	Olsen		41.1 6
Nils		Blekkerud	41.1 6
Nils		Finnsand	41.1 6
Nils	Pedersen	Finnsand	41.1 32
Nils	Madsen Norup		41.1 21
Nils		Bjørke	41.1 22
Nils		Bjørnstad	41.1 1,8,11
Nils		Hverven	41.1 1,5,8,11,17,30,36
Nils		Bjørnstad	41.1 5,30
Nils +	Bendtsen		41.1 23
Nils +		Onsaker	41.1 27
Nils +	Pedersen		41.1 21,22
Nils +	Rasmussen ved	Hønefoss	41.1 2,
Nub		Kittelsviken	41.1 2,3,5
Nub	Knutsen		41.1 2,
Ole		Ringerud	41.1 3,6
Ole	Jensen	Vaker	41.1 15,24,25
Ole	Paulsen på	Gullerud	41.1 18
Ole		Veholt	41.1 26
Ole	Paulsen	Veholt	41.1 27
Ole	Pedersen	Hønekilen	41.1 39
Ole	Gregorsen		41.1 25,27
Ole	Eriksen	Stiksrud	41.1 31
Ole		Bjørke	41.1 21
Ole	Siversen	Solum	41.1 3,5
Ole	Tollefsen	Gjesvold	41.1 34
Ole	Alfsen	Smedsrud	41.1 6
Ole		Hval	41.1 6,10
Ole	Olsen	Stadum	41.1 14,15,29,32,41
Ole	Rolfen	Stadum	41.1 14
Ole	Eriksen	Evjue	41.1 33
Ole	Evindsen		41.1 2,
Ole	Ellingsen	Nes	41.1 20,31
Ole	Paulsen på	Bjørke	41.1 25
Ole		Veholt	41.1 26
Ole		Gjesvold	41.1 33
Ole	Aslesen	Skollerud	41.1 12
Ole	Findsen	Vik	41.1 22
Ole		Jonsrud,	41.1 38,39,40
Ole	Haraldsen	Lundstad	41.1 2,
Ole		Heieren	41.1 26
Ole	Guttormsen	Lektnes	41.1 2,3,5,6
Ole	Jonsen	Lehne	41.1 16
Ole	Pedersen ved	Hønefoss	41.1 12
Ole	Jonsen	Veholt	41.1 25
Ole	Gundersen	Gagnum	41.1 19,22,23
Ole	Torkelsen		41.1 12
Ole	Haraldsen	Hval	41.1 7,12
Ole +	Verns(en)		41.1 22
Ole +	Bron		41.1 41
Ole +	Torkelsen på	Hønen	41.1 23
Ole +		Li	41.1 19
Ole (gamle)		Kjos	41.1 28
Otte	Ottesen	Nørderhaug	41.1 12
Paul	Simensen	Veholt	41.1 26,27
Paul	Snell		41.1 39
Paul		Haukedalen	41.1 28
Paul	Gundersen	Klekken	41.1 18,21,23,31
Paul		Kile	41.1 36

Paul	Pedersen ved	Hønefoss	41.1	22,38
Paul +	Simensen	Veholt	41.1	27
Paul +		Bårnås	41.1	29
Paul, Povel	Glud		41.1	2,11,32,35
Peder	Finde på	Kittelsby	41.1	28,29
Peder		Ekornrud	41.1	27
Peder	Finne	plass ved Samsjøen	41.1	6,7
Peder	Paulsen på	Bragernes	41.1	1,
Peder		Svarstad	41.1	8
Peder	Rasmussen	Rå	41.1	1,11,13,17,20,21,25,30,32,35,38
Peder	Haraldsen	Knestang	41.1	18
Peder		Hamnor	41.1	4,
Peder	Torkelsen	Svarstad	41.1	25
Peder	Rolfsen	Hamnor	41.1	15
Peder	Matisen/Madsen		41.1	7
Peder		Hamnor (Haugnord)	41.1	15
Peder		Sørum	41.1	35
Peder	Rolvsen	Hamnor	41.1	4,15,16
Peder	Sørensen på	Bragernes	41.1	30,32
Peder	Sørensen Moss		41.1	12
Peder		Gardhamar	41.1	28
Peder	Pedersen		41.1	30,41,42,43
Peder	Jensen	Skarvehelden	41.1	27
Peder		Vestern	41.1	13
Peder	Engebretsen	Nærstad	41.1	21,37,38
Peder		Støvern	41.1	28
Peder	Vestuer		41.1	19
Peder		Kittelsby	41.1	29
Peder	Rasmussen		41.1	31,36,38
Peder		Skarvehellen	41.1	25
Peder	Larsen		41.1	36,38,39
Peder	Madssen Finne		41.1	9
Peder +		Fjeld	41.1	33
Peter	Bron, Brun på	Horum	41.1	41,44
Randi		Kauserud	41.1	25
Rasmus	Broholm		41.1	3
Rasmus		Veisten	41.1	38
Rasmus		Gomnes	41.1	3,15,32
Rasmus	Andersen	Veisten	41.1	1,21
Rasmus		Gomnes	41.1	14,15,29,41
Rolf		Kimerud på Modum	41.1	15,17,29
Røyen	(Tydske Røyen)	Langengen	41.1	23
Samuel	Hansen		41.1	4
Samuel	Hansen Arctandr		41.1	2,3
Serg.	Hamilton		41.1	42
Sigri	(f. Tandberg.V.)	Egge	41.1	19
Simen		Veholt	41.1	26
Simen	Paulsen	Veholt	41.1	27
Simen	Paulsen	Egge	41.1	25
Siver		Håvi	41.1	33,34
Siver	Sørensen	Gomnes	41.1	15,16
Siver		Tandberg	41.1	35
Siver		Tandberg	41.1	17,19,22,23,25
Solve		Bårdrud	41.1	29
statholder	Gyldenløve		41.1	30,44
Steffen +	Pedersen på	Veholt	41.1	16,17
Svend		Hverven	41.1	17,25
Svend		Deli	41.1	16
Søren	Jensen		41.1	33
Søren	Bendtsen		41.1	39
Søren	Hansen Lemmich		41.1	11,12,31
Søren +	Kinck		41.1	40
Tolle		Gjesvold	41.1	34

Tomas		Tandberg	41.1 19
Tomas		Hauge (Haga)	41.1 6
Tomas +		Tandberg	41.1 23,25
Tomas +		Ask	41.1 27,29
Tor(e)	Helgesen		41.1 41,42,44
Torbjørn		Rud	41.1 28
Torbjørn	Nubsen	Rud	41.1 12
Tord		Breien	41.1 26
Torger		Grymyr på Hadeland	41.1 6
Torger		Løken	41.1 13,21,38
Torger +		Breien	41.1 27
Torger +		Nøkleby	41.1 40,41
Torkel	Johansen		41.1 2,
Torkel	Olsen	Skjærdalen	41.1 4
Torkel	Karlsen	Skollerud	41.1 11,12
Torkel	Karlsen		41.1 12
Tosten		Svarstad	41.1 3,16,30,32,33
Tosten		Modalen	41.1 28
Tosten	Zakrisen	Skute	41.1 6
Tosten	Narvesen	Bergsund	41.1 32
Tosten	Johansen	Svarstad	41.1 41,43
Tosten		Bergsund	41.1 12
Tosten	Nilsen i	Skjærdalen	41.1 16,
Tron		Stadum	41.1 15
Truls	Eriksen	Sleviken	41.1 1,
Vern	Olsen	Fåteren	41.1 22
Villad +		Trøgstad	41.1 13
Wittikind +	Huus		41.1 39
Åge	Olsen	Fåteren	41.1 22
Åse		Dalen	41.1 25,26,27
